

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Вищий навчальний заклад Укоопспілки "Полтавський університет економіки і торгівлі"
Освітня програма	7779 Право
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Вищий навчальний заклад Укоопспілки "Полтавський університет економіки і торгівлі"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	7779
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Саєнко Марина Іванівна, Морозов Ярослав Ігорович, Рябовол Лілія Тарасівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	02.02.2023 р. – 04.02.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП http://puet.edu.ua/sites/default/files/vidom_self_pr_b22.pdf

Програма візиту експертної групи http://puet.edu.ua/sites/default/files/programa_vizytu_pr_b22.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ЗВО має потужну матеріально-технічну базу, забезпечений обладнанням для реалізації інформаційно-комунікативних технологій у навчанні. З урахуванням специфіки ОП Право є імпровізована зала судових засідань, криміналістична лабораторія. У ЗВО створено умови для дистанційного навчання. Освітній процес реалізується у змішаному форматі. Під час роботи експертної групи студенти були на заняттях безпосередньо в Університеті. Під час повітряної тривоги вони перебували в укритті, чим забезпечується безпека учасників освітнього процесу. В укритті є резервне живлення електроенергії та спеціально облаштовані аудиторії, що дозволяє продовжувати заняття. У ПУЕТ загалом та на ОП зокрема для здобувачів денної форми навчання забезпечується освітня, інформаційна, соціальна підтримка. Від керівництва вони отримують не лише моральну, але й фінансову підтримку, зокрема на проведення студентських заходів, а також індивідуальну матеріальну допомогу. Здобувачі заочної форми навчання переважно не ознайомлені з ОП, потребують більшого консультативного супроводу. Істотну фінансову підтримку отримують і викладачі у ЗВО та на цій ОП зокрема. У студентському гуртожитку ЗВО пропонуються три види кімнат залежно від рівня комфортності і кожний може обрати умови залежно від своїх потреб. У ЗВО існує Юридична клініка, що є обов'язковою умовою ліцензування освітніх програм за спеціальністю 081 Право. Юридична клініка ПУЕТ входить до Асоціації юридичних клінік України. Для фізичного розвитку здобувачів і викладачів у ЗВО є Спортивний комплекс «Олімп». Дисципліни вільного вибору репрезентовані двома циклами – загальної та професійної підготовки. До циклу загальної підготовки віднесено 4 окремі дисципліни і 2 вибіркові блоки по 2 дисциплін. Значна частина загальних (загально університетських) дисциплін пов'язана зі специфікою ПУЕТ (економіка підприємства, бух облік, комерційна логістика). У циклі професійної підготовки пропонується 11 вибіркових блоків по 2 дисципліни, з яких здобувач має обрати одну. ЕГ вважає, що така модель вибірковості обмежує право здобувачів освіти на вільний вибір дисциплін в обсязі 25% від загального обсягу ОП у кредитах ЄКТС.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

У ЗВО є Студентський омбудсмен, офіс якого у ПУЕТ започатковано одним з перших серед вітчизняних закладів вищої освіти у рамках проекту Erasmus+. До Студентського омбудсмена ПУЕТ звертаються здобувачі не лише цього закладу освіти, але й інших закладів освіти міста. Здобувачі є учасниками різних стипендіальних програмах, отримують іменні стипендії. Значна частина викладачів на ОП має досвід професійної правничої діяльності у правозахисних та правоохоронних органах, що забезпечує практикоорієнтований підхід у навчанні й викладанні на ОП. Проводяться лекції гостьового професора Чеда Хоггана (США) англійською мовою. До вебінарів, які проводять експерти в галузі, долучаються і викладачі, і здобувачі освіти на ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Спеціальні компетентності та ПРН, додані до переліку у Стандарті, сформульовані не конкретно, не однозначно. ОП практично не містить гуманітарну та історико-культурну складові. Не виконується вимога Стандарту (Розділ X. «Додаткові вимоги...») щодо забезпечення для заочної форми навчання аудиторного (контактного) навантаження з НД в обсязі не менше ніж 1/6 годин від запланованих кредитів. Кількість дисциплін та форм контролю у 2, 4, 6 і 8 семестрах та за 2 і 4 роки навчання не відповідає Положенню ПУЕТ про Навчальний план. Організація роботи в Юридичній клініці не відповідає Типовому положенню про Юридичну клініку ЗВО. Відсутність наскрізна програма практики. Навчальна практика на 2 курсу передбачає перебування студента 6 годин на базі практики, а також відвідування аудиторних занять, що перевантажує студента і шкодить якості освіти. У переліках джерел в робочих програмах та дистанційних курсах є джерела російських видавництв, застарілі редакції нормативних актів. Критерії оцінювання не деталізовані. Студентське самоврядування не долучалося до перегляду ОП. Взаємозв'язки з роботодавцями щодо їх участі у перегляді ОП не є сталими. Рекомендуємо: В ОП 2023 переглянути доцільність уведення в ОП додаткових до Стандарту компетентностей та ПРН або сформулювати їх з дотриманням вимог щодо чіткості й однозначності, діагностичності, вимірюваності. У перелік обов'язкових увести дисципліни, спрямовані на формування у випускника світоглядних та громадянських якостей, загальнокультурної підготовки, як: історія України, історія української культури, філософія та/або ін. Робочі плани 2023 для заочної форми навчання увідповіднити до Стандарту в частині обсягу аудиторного (контактного) навантаження. Увідповіднити кількість дисциплін за семестрами до вимог Положення ПУЕТ про НП. Збільшити обсяг у кредитах на вивчення Цивільного, Кримінального, Цивільного процесуального, Кримінального процесуального права, Іноземної мови з урахуванням вітчизняної практики. Удосконалити модель вибірковості, пропонувати студентам єдиний/загальний перелік ВД без будь-якого розподілу. Розробити наскрізну програму практики і на її основі робочі програми різних видів практик, в яких диференціювати завдання й вимоги. Увідповіднити організацію роботи Юридичної клініки ПУЕТ до Типового положення про Юридичну клініку ЗВО зокрема в частині постійного чергування у ній клініцистів студентів старших курсів. Усунути перевантаження здобувачів освіти під час практики на 2 курсі. Стимулювати здобувачів до участі у міжнародній академічній мобільності, неформальній освіті. Деталізувати критерії оцінювання за видами та якістю робіт.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП – Формування компетентностей фахівця, необхідних для системн розуміння сусп явищ та процесів, основн галузей права та прав інститут, їх тлумачення і практ застосування з метою вирішення практ задач з дотриманням етичн стандартів професії правника–стосуються саме цієї ОП та її реалізації, корелює зі спеціальністю 081 Право, визначає очікуване застосування набутих компетентностей–розуміння сусп явищ та процесів, вирішення практ задач. Місією ЗВО за Стратегією розвитку ВНЗ Укоопспілки «ПУЕТ» на 2017-2022 (<http://surl.li/bfeyu>) є і «підготовка визнаних в Україні та за її межами фахівців-професіон нового покоління – лідерів» зокрема й у галузі право. Визначено й суспільну роль ЗВО, так, основною метою наук, наук-техн та інновац діяльності у ЗВО є здобуття нових знань шляхом проведення наук досліджень і розробок та їх спрямування на створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій, тощо для забезпечення інновац розвитку Полтавського регіону і України загалом. «Стратегічна мета розвитку ун-ту–створення полілінгвального, підприємницького, інноваційного ЗВО лідерського типу, конкурентоспроможного на вітчизняному, європейському та світовому освітніх просторах для студентів» практично не перетинається з метою ОП і не визначає місце та роль ОП Право у досягненні стратегічного завдання ЗВО. У Стратегії визначено цілі (формування та розвиток soft skills; створення ЗВО лідерського типу; визнання університету як інноваційного ЗВО, ініціатора упровадження власних освітніх або наукових результатів в економіку, створення інноваційних фірм (стартапів) за участю своїх дослідників) та завдання (розвиток у студентів нових ідей, підприємницьких умінь, талантів, що є головним їх активом у сучасному компетентно-орієнтованому суспільстві; створення спец програм та організац форм для безперервн підприємницького навчання й генерації нових бізнесових структур), що практично не враховує специфіку ОП Право. Змін щодо її врахування не відбулося й у Стратегії розвитку «ПУЕТ» на 2023-2027 (<http://surl.li/ertlz>). Особливість/ унікальність ОП у самій ОП та в СО визначено по різному. В ОП вказано на «підхід до організації освітнього процесу, що заснований на його кінцевих результатах», тобто компетентністний, що не є особливістю, на такому підході мають ґрунтуватися всі ОП. Поєднання теоретичного навчання з практичною підготовкою також є не особливістю, а вимогою Стандарту ВО за спеціальністю 081 Право. У СО с.4 вказано: «Особливістю ОПП є підвищена увага до соціо-гуманітарної підготовки здобувачів», однак до соціо-гуманіт підготовки на ОП є зауваження (див 2.2) у зв'язку з чим зазначене не є особливістю ОП. В СО до особливостей ОП віднесено також «підвищена увага до підсистеми приватного права, що зумовлено специфікою та спрямованістю ПУЕТ як одного із провідних економічних ЗВО регіону, первісним призначенням якого була підготовка кадрів для суб'єктів господарювання, зокрема, системи споживчої кооперації». Саме це варто вказати в ОП як її особливість.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

У СО с.4-5 вказано, що інтереси та пропозиції здобувачів ВО за цією ОП з'ясувалися під час анкетування, результати якого представлено <http://pravo.puet.edu.ua/anket.htm>, однак, анкета (зокрема першокурсники за квітень 2021) не передбачає надання пропозицій здобувачів щодо цілей ОП. Деякі питання анкети сформульовані некоректно як «Чи забезпечують повною мірою пропонувані Вам до вибору дисципліни формування компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності». Вибіркові дисципліни не мають забезпечувати професійні компетентності, крім того, як показала фокус-група, здобувачі (денної і заочної форм навчання) переважно не знають, що таке ОП, тим більше, які компетентності в ній визначені. Неконкретним є запитання «Чи достатньо Ви інформовані про наявні механізми інформаційної, освітньої, консультативної, соціальної підтримки студентів?», про одну з цих видів підтримки вони можуть бути поінформовані, про іншу–ні. На сайті ЗВО є вкладка «Проекти для обговорення», «Проекти для обговорення 2022» (<http://surl.li/erusg>). ОП Право виносилася на громад обговорен. Передбачена можливість подавати пропозиції та зауваження на вказану пошту. Є «Узагальнення пропозицій та зауважень стейкхолдерів ВНЗ Укоопспілки «ПУЕТ» на ОПП «ПРАВО» першого (бакалавр) рівня ВО. Період громад обговорен ОП з 27.01.2022 по 27.02.2022» (<http://surl.li/erusq>) Аналіз узагальнених пропозицій засвідчив, що лише один роботодавець надав рекомендації, які стосуються безпосередньо ОП, її змісту. Інші дев'ять рекомендацій надані здобувачами стосувалися не ОП як такої, а організації освітнього процесу на цій ОП. Відповідно, стейкхолдерів, передусім здобувачів освіти, потрібно інформувати про ОП, її цілі, зміст, компетентності та ПРН, які мають бути сформовані у здобувачів як результат навчання на ОП. Здобувачі заочної форми навчання (першокурсники) на фокус-групі (резервна зустріч) вказали, що не знають скільки років вони будуть навчатися. А цю інформацію вони також могли отримати з ОП. У СО вказано, що підтримуються контакти з випускниками ОП. Зі спілкування з випускниками на фокус-групі: переважно вони не розуміють, що таке ОП, пропозицій не надавали, про Асоціацію випускників не чули. На запит ЕГ надані протоколи засідань кафедри правознавства на яких обговорювалися ОП (завантажені у кабінет справи). Відповідно до протоколу від 26.01.2021 на засіданні виступила Д. Усенко зі своїм баченням ОП. На фокус-групі цієї випускниці не було й особисто

поспілкуватись з нею ЕГ не мала можливості. На фокус-групі роботодавці висловили зауваження та рекомендації щодо ОП, проте не всі ці рекомендації вони надавали безпосередньо на кафедру, відповідні зв'язки не можна назвати сталими, хоча така взаємодія відбувається в контексті проходження студентами практик. На основі спілкування з представниками студ самовряд можемо зробити висновок, що вони практично не долучалися до обговорення ОП Право. Представники інших ОП, які були на цій зустрічі, вказали, що були долучені до перегляду своїх ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Щодо тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці у СО серед іншого зазначено, «Велике значення сьогодні має загальна громадсько-політична освіченість (як компонент національно-патріотичного виховання) та сформованість розуміння етичних стандартів професії та відповідних ціннісних установок, чому приділяється значна увага в ОПП», однак саме до «загальної громад-політ» підготовки або до «соціо-гуманітарн про що вже йшлося у підкритерії 1.1. є зауваження (див 2.2). У СО с.6 вказано, що для забезпечення конкурентоспроможності випускника важливим є знання іноземних мов. На ОП на їх вивчення відведено 4 кредити, немає дисциплін, які викладаються ін мовою. У рамках аналізу тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці в СО с.5 вказано, «запорукою успішного працевлаштування є універсальність фахівця». В описі у СО с.6 щодо врахування в ОП галузев та регіон контекстів зазначено, що на ОП відмовились від спеціалізації в рамках спеціальності та орієнтуються на її універсальність, ОП спрямована «на підготовку фахівця, здатного до вирішення практичних задач без обмеження кола таких задач, що було б позитивним для поглиблення підготовки, але зашкодило б універсальності». У самій ОП при визначенні особливостей вказано на «підвищена увага до підсистеми приватного права, що зумовлено специфікою та спрямованістю ПУЕТ як одного із провідних економічних ЗВО регіону, первісним призначенням якого була підготовка кадрів для суб'єктів господарювання, зокрема, системи споживчої кооперації», що не корелює з універсалізацією у підготовці правника про яку йдеться у СО. «У зв'язку з цією особливістю до ОП включено додаткові компетентності (ДСК 17, ДСК 18) та ПРН (ДРН 23, ДРН 24) і до компонентів ОП уведено чи збільшено обсяг годин на вивчення ОКП 15, ОКП 16, ОКП 35, ОКП 34, ОКП 38» (СО с.4). Отже, особливість/ унікальність ОП потребує уточнення в контексті врахування тенденцій розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту. При розробці ОП враховано зарубіжний та вітчизняний досвід. На зустрічі з адміністративним персоналом було наведено приклад вивчення вітчизняної практики щодо курсової роботи: вводяться в РП як самостійний ОК з формою контролю або як складова частина у процесі вивчення іншої НД, варіюється обсяг у кредитах на виконання курсової роботи. На ОП обрали варіант–самостійний ОК в обсязі 1 кредит з формою контролю диф залік. У СО не наведено і на фокус-групі з НПП не вказано досвід яких саме вітчизняних аналогічних програм було вивчено (крім досвіду НаУКМА щодо сертифікатних програм на магістратурі, гарант поінформував, що на кафедрі розглядають варіанти впровадження таких програм на бакалавраті). Під час зустрічі з випускниками вони зазначили що на ОП забезпечується достатня теоретична і практична підготовка для того, щоб якісно виконувати свої функції та повноваження на посадах, які потребують юридичної освіти, і на яких випускники працюють. Це дозволяє оцінювати ОП як таку, що відповідає вимогам ринку праці.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Зі спеціальності 081 Право для бакалавр рівня затверджено Стандарт ВО наказ МОНУ від 20.07.2022 № 644. В частині ІК, ЗК, СК та ПРН ОП відповідає Стандарту, в ОП закріплено увесь перелік ЗК, СК та ПРН. В ОП Перелік зі Стандарту доповнено: ДСК17. Знання, розуміння та цінування плюралістичності світоглядних і теорет-методологічних засад досягнення стійких позитивних змін націон та міжнар правопорядку; ДСК18. Здатність аналізувати окремі види приватноправ відносин, усвідомлювати особливості їх прав регулювання, визначати ефективні способи їх охорони; ДРН23. Виявляти знання, розуміння та цінування спорідненості більшості прав систем сучасності, доктрин, принципів, інститутів і процедур, застосування яких є важливим для захисту людської гідності і свободи, пріоритетів національного суверенітету та незворотності європейського курсу України; ДРН24. Виявляти вміння аналізувати окремі види приватноправ відносин, визначати особливості їх прав регулювання, застосовувати ефективні способи їх охорони. В СО с.4 зазначено що доповнення пов'язане з особливістю ОП–«підвищена увага до підсистеми приватного права, що зумовлено специфікою та спрямованістю ПУЕТ». Формулювання ДСК18 «окремі види приватноправових відносин» не є точним, однозначним а це важливо зокрема тому що в Стандарті і в ОП є СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне, адмін і адмін процес право, цивільне і цивільне процес право, трудове, кримінальне і кримінальне процес право. Тобто, окремі галузі приватного права вже охоплені СК7. Те саме зауваження стосується і ДРН24 що корелює з ДСК18 і практично дублює її. У СО с.4 вказано що на забезпечення двох додаткових СК (ДСК 17, ДСК 18) та двох додатков РН (ДРН 23, ДРН 24) в ОП включено відповідні ОК чи збільшено обсяг годин на їх вивчення (п'ять ОК–ОКП 15, 16, 35, 34, 38) і здобувачам пропонуються ВД циклу проф підготовки на поглиблення додаткових СК і РН. З наведених ОКП лише ОКП34 Право інтелект власності стосується приватно-прав відносин. Цей інститут є складовою Цивільного права і може вивчатися у рамках курсу Цивільне право тим більше що ОКП34 не відіграє основну роль для забезпечення СК які визначені Стандартом на відміну наприклад від курсів ТДіП чи Кримінальне право уведення яких у зміст ОП Право є безальтернативним. Крім того СК та ПРН у т.ч. додаткові не

можуть забезпечуватися вибіркковими дисциплінами (<http://surl.li/jksf> с.14). За логікою уведення в ОП додаткових СК та РН (ДРН24 корелює/ дублює ДСК18) ДРН23 має корелювати з ДСК17 чого практично немає: ДСК17 стосується і може бути забезпечена НД Філософія права (плюралістичності світоглядних і теоретико-методологічних засад), ДРН23–ТдіП та/або Порівняльне правознавство (спорідненості правових систем сучасності). ДСК17 та ПРН23 не пов'язані з особливістю ОП–«підвищена увага до підсистеми приватного права що зумовлено специфікою та спрямованістю ПУЕТ», а саме цим у СО пояснюється уведення додаткових СК та ПРН.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Не виявлено

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Цілі та завдання, визначені у Стратегії розвитку ВНЗ Укоопспілки «ПУЕТ», не враховують і не відображають специфіку ОП Право. Особливість/ унікальність ОП у самій ОП (пріоритет у вивченні приватно-правових дисциплін) та у СО (підготовка універсального правника) визначено по різному. До особливостей віднесено загальні вимоги до організації освітнього процесу, як компетентнісний підхід та поєднання теорії і практики. Здобувачі ВО переважно не ознайомлені з ОП. ДРН24 (доданий до переліку у Стандарті РН) сформульований не конкретно, не однозначно, незрозуміло про які саме приватно-правові відносини йдеться і які відповідні знання (з якої галузі приватного права) мають бути засвоєні та вміння сформовані у випускників. Рекомендуємо: При перегляді Стратегії розвитку ВНЗ Укоопспілки «ПУЕТ» визначити місце і роль ОП Право в реалізації місії ЗВО, у цілях і завданнях передбачити розвиток не лише soft skills та підприємницьких умінь, але врахувати специфіку ОП Право. При перегляді/ оновленні ОП конкретизувати її особливість. Ознайомлювати здобувачів освіти зі змістом ОП, на якій вони навчаються, як варіант, у рамках ОКП42 Юридична деонтологія. Забезпечувати дієві механізми підтримання оперативних зв'язків з усіма стейкхолдерами. Уточнити особливість ОП в контексті врахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Вивчати досвід вітчизняних ОП Право, обговорювати його на заходах кафедри та використовувати для оптимізації змісту й забезпечення компетентностей та ПРН (конкретизація у 2.2). Формулюючи додані до переліку у Стандарті компетентності, врахувати Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів ВО (в редакції наказу МОНУ від 30.04.2020 № 584), які розроблені з урахуванням переліків Проекту ЄС TUNING. Відповідно, результати навчання мають відповідати таким критеріям: бути чіткими і однозначними, чітко окреслювати зміст вимог до випускника відповідної спеціальності на відповідному рівні ВО, бути діагностичними (тобто результати навчання повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення), бути вимірюваними (має існувати спосіб та шкала для вимірювання досягнення результату прямими або непрямыми методами, рівнів досягнення складних результатів). Положення ПУЕТ про освітню програму як зазначено у ньому <http://surl.li/elwzb> розроблене згідно з цими Методичними рекомендаціями отже врахування наведених вище критеріїв при формулюванні ПРН не передбачених Стандартом є обов'язковим. Згідно з тим самим Положенням п.4.10, оновлення ОП відбувається щорічно, отже, рекомендуємо в ОП 2023 сформувати додаткові РН з урахуванням наведених критеріїв або переглянути доцільність їх уведення в ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма Право та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 1 «Проектування та цілі освітньої програми». ОП містить перелік ЗК, ФК і ПРН, визначених у відповідному Стандарті вищої освіти. ФК та ПРН, додані в ОП додатково до переліку у Стандарті, можуть бути конкретизовані або може бути переглянута доцільність їх уведення в ОП у процесі поточної діяльності ЗВО, що має і може бути відображено у проекті ОП 2023.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП у кредитах ЄКТС–240. З них на ВД–62 кредити–25,8% від загальн обсягу ОП що відповідає п.15 ч.1 ст.62 ЗУ «Про ВО». На практ підготовку в ОП відведено 20 кред, що на 5 перевищує обсяг, визначений у Стандарті ВО 081 Право для бакалавр рівня (наказ МОНУ від 20.07.2022 № 644). ОК в ОП згруповані у два цикли: загальн та проф підготовки, виокремл Атестацію і практ підготовку. Цикл загальн підготовки: ОКЗ1 Ін мова (4 кр), ОКЗ2 Основи наук дослідж (3 кр), ОКЗ3 Риторика (3 кр), ОКЗ4 Українська мова (за проф спрямуван, 3 кр), ОКЗ5 Фіз підготовка, самозахист і домед підгот (4 кр), ОКЗ6 Юрид логіка (3 кр), ОКЗ7 Юрид психологія (3 кр). ОКЗ6 і ОКЗ7 є дисциплінами не загальн, а проф підготовки. ОКЗ7 Юрид психологія не має принцип значення для забезпечен СК та ПРН, переважно (РП <http://surl.li/estbu>) забезпечує ЗК. ОКЗ3 Риторика (РП <http://surl.li/estde>) також забезпечує переважно ЗК які можуть бути забезпечені й іншими ОК. ОКЗ3 прямо забезпечує лише РН11 Мати базові навички риторики, що може бути забезпечено у рамках наприклад ОКЗ2 Основи наук дослідж або ОКП42 Юридична деонтологія. Крім того зміст Риторики охоплює і теми щодо судово дебатів, промов прокурора, а бакалаври не можуть обіймати посади суддів, прокурорів, адвокатів (лише магістри з певними умовами) що дозволяє говорити про недоцільність введення цієї дисципліни в перелік обов'язков (теми щодо еволюції риторики, починаючи з Античності, теж не є важливими для правника). ОП практично не містить гуманітарну (за винятком мінім кредитів на мови) та історико-культурну складові. Певну роль в її забезпеченні відіграє ОКП16 Історія держави і права України, однак вона не розглядає становлення української нації і культури. У рішенні Нацагенства (<http://surl.li/vdkp>) акцент на необхідність таких ОК як історія України, історія української культури, філософія та ін спрямован на формування світоглядн і громадян якостей, загальнокультурн підготовки випускника. «Університетська автономія не є релевантним обґрунтуванням для відмови від відповідних ОК або для їх перенесення до ВД» (Рішення Нацагенства від 21.06.2022 (<http://surl.li/cvwxg>)). У Розділі Х «Додаткові вимоги...» Стандарту (<http://surl.li/cslqp>) «Заочна форма здобуття ВО для бакалавр рівня ВО за спеціальн 081 Право забезпечується в обсязі не менше ніж 1/6 годин аудиторн (контакти) навантаження з НД від запланован кредитів (ЄКТС)». В НП 2022 для з/ф (надано на запит) ця вимога Стандарту не виконується: Адмін прав–загальн обсяг 150 год, 1/6 на аудиторну має становити 25 год, фактично–12 (8 лекц+4 с/з); Конституційне право–180 год, має бути 30, в НП–14 (10лекц, 4с/з). Під час зустрічей з адміністрацією та НПП зазначали що у ЗВО і на ОП реалізується практико орієнтований підхід (Положення <http://surl.li/esvfj>) проте в НП для ОК проф підготовки не передбачено практичн занять, є лекції та семінари, серед яких на лекції більше на з/ф з усіх ОК, на д/ф–з частини ОК: Кримін право–52 год лекц/ 44 год с/з; Кримін процес – 34/14; Адмін проце – 18/14.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП структурована за роками і семестрами навчання – 4 роки та 8 семестрів (СЛС в ОП, таблиця 2.2). З аналізу СЛС в ОП – у 1-му семестрі здобувачі вивчають ОКП34 Право інтелект власн що порушує логіку вивчення галузей права, оскільки це право є інститутом Цивільного права та оперує поняттями, які засвоюються у курсі Цив право що на ОП за СЛС – у 3-4 семестрах, що однак не відповідає НП за яким ОКП34 – у 5-му семестрі. Згідно з СЛС в ОП у 1-му семестрі вивчається ОКП14 Інформаційне право, в РП (<http://surl.li/eswgu>) якої є перелік пререквізитів а вони відповідно до СЛС в ОП вивчаються пізніше. В НП 2022 та у самій РобПр вказано що ця ОК вивчається у 7-му семестрі. Згідно з СЛС в ОП у 5-му семестрі вивч 4 ОК і 3 ВД, за НП 2022 – 5 ОК і 3 ВД. Загалом СЛС в ОП та НП не узгоджені між собою. ОКЗ1 Ін мова вивчається упродовж двох семестрів (1-2) і на це відведено 4 кредити. Інші ОК, на вивчення яких 4 кр, вивчаються один семестр як і ОК обсягом 5-6 кр. Упродовж двох семестрів вивчаються лише ОК, обсяг яких 7-8 кр. Відповідно до НП 2022 у 2-му семестрі вивч і Конституційне право України і Порівняльне конституційне право, при цьому, в РобПр Порівн конст пр (<http://surl.li/eswtc>) Конст право України позначено як пререквізит, що є логічним оскільки порівняння з іншими державами передбачає, що студенти вже знають Конст право України. Виходячи з СЛС в ОП кількість дисциплін за семестрами різниться: 1 семестр–7дисц, 2–9, 3–7, 4–11, 5–7, 6–9, 7–8, 8–9+Атестація. Положенням про НП (<http://surl.li/bdmus> с.8) передбачено «загальна кількість ОК, у т. ч. практик та атестації, не повинна перевищувати 16 на навч рік та, відповідно до 8 на семестр». Аналіз змісту ОК дозволяє констат, що у своїй сукупності ОК уможливають досягнення цілей та ПРН водночас зазначимо. У ЗВО є Юридична клініка. Відповідно до п.2.3 Типов положення про Юр клініку ЗВО (<http://surl.li/cfmfj>) для її повного та ефективного функціонує має проводитися спецкурс «Основи юридичної клінічної практики». У рамках вибірково блоку 1 пропонується «Правничі клініки» однак якщо студенти її не оберуть, зазначений вище припис не буде виконаний, у зв'язку з чим цей курс варто перенести у перелік ОК. Він також повністю забезпечить СК14 та РН 22 «Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних прав ситуаціях», які не достатньо забезпечені наявними ОК. Наявність юридичних клінічних курсів – вимога Стандартів та процедурн правил акредитації правн шкіл США (<http://surl.li/esyys>). На забезпечення СК4, 7-13, 15, 16 передусім спрямовані процесуальні галузі. На ОП на їх вивчення: Адмін процес–3 кр, Крим процес–4, Цив процес–5. Аналіз практики свідчить що в інших ЗВО на ці галузі більше кредитів: ЛНУ ім. І. Франка: Крим процес – 6 (<http://surl.li/esxyd>), НАУКМА: Цив процес–6, Крим процес–6 (<http://surl.li/efjal>). Сумнівним є забезпечення РН10 в частині вільно спілкуватись ін мовами усно і письмово із застосуван правнич термін. На інмов на ОП відведено 4 кр, у ЛНУ–13, НАУКМА–14.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає об'єкту вивчення, визначеному, як і вся предмета область, у Стандарті 081 Право для бакалавр рівня ВО. У сукупності ОК забезпечують вивчення права як соціального явища. ОК Теорія держави і права,

Конституційне право України, Міжнародний захист прав людини, Філософія права та ін дозволяють студентам засвоїти правові доктрини, цінності і принципи, в основі яких покладені права та основоположні свободи людини. Вивчення основних галузей матеріального і процесуального права, що передбачено НП, загалом дозволяє зрозуміти природу і зміст основних правових інститутів, а також межі правового регулювання різних сусп відносин. На ОП використовується сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси, що застосовуються в правовій діяльності. Разом з тим зазначимо, що обсяг годин на основні галузі права на ОП мінімальний (Цивільне право–8 кр, Кримінальне –7 кр) у порівнянні з іншими ЗВО: ЛНУ ім. І. Франка – Цивільне та Кримінальне по 15,5 кредитів (<http://surl.li/esxyd>), НАУКМА – Цивільне–19, Кримінальне–14 (<http://surl.li/efjal>); КНУ ім. Т. Шевченка – по 12 кредитів (<http://surl.li/ehgxv>). Збільшити обсяг на основні галузі права на ОП можливо шляхом виведення деяких інших ОК до ВД. Так ОКП14 Інформаційне право (4 кр) (РП <http://surl.li/eswgu>) виходить далеко за межі предметної області (Особливості прав режиму окремих видів інформації. Правове регулювання інформаційн відносин в окремих сферах діяльності), з іншого боку в РП зазначено, що ця ОК забезпечує формування СК4 (здатність застосовувати ЄКПЛ та прецедентну практику ЄСПЛ в частині інформаційних прав), СК8 (здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформ технології для здійснення юридичної діяльності) проте аналіз змісту цієї ОК засвідчив, що вона не містить відповідного матеріалу і не може забезпечити ці СК. В РП також вказано що ця ОК забезпечує уведену додатково до Стандарту ДСК18 «Здатність аналізувати окремі види приватноправових відносин, усвідомлювати особливості їх правового регулювання, визначати ефективні способи їх охорони», однак оскільки ні в цій ДСК ні у додатковому РН не конкретизовано про які види відносин йдеться, ці ДСК і ДРН можуть забезпечити й інші ОК. В ОП уведено ОКП16 Криміналістика що узгоджується з вітчизняною практикою формування змісту бакалаврських ОП Право, проте, в РП цієї ОК (<http://surl.li/esyrx>) зазначено, що вона забезпечує СК3 «цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи» та ДСК17 «знання, розуміння та цінування плюралістичності світоглядних і теоретико-методологічних засад досягнення стійких позитивних змін національного та міжнародного правопорядку». Виходячи зі змісту РП, незрозуміло якими темами вона забезпечує ці компетентності, а ЗК можуть бути забезпечені й іншими ОК. ОКП8 Адвокатура України та ОКП30 Нотаріат з урахуванням того, що одразу після закінчення бакалавр ОП випускники не можуть працювати ні адвокатами ні нотаріусами теж варто винести у ВД.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У процесі навчання на ОП загалом створюються умови для реалізації права здобувачів на формування ІОТ. У ЗВО є Положення про порядок вибору здобувачами ВО вибіркового НД (<http://surl.li/arkqh>). Згідно з п.6.2 цього Положення «Студенту пропонується реалізувати свій вибір шляхом: вибору НД із переліку дисциплін, що формують проф компетентн (ДПК), що сприяють поглибленій підготовці за ОП або спеціалізацією та визначаються його проф інтересами; вибору НД із переліку дисциплін, що формують загальні компетентн (ДЗК), що сприяють здобуттю додаткових ЗК». Цей підхід слід переглянути, оскільки одна і та сама дисципліна може формувати і загальні і проф компетентн, з іншого боку ВД не мають забезпечувати компетентності та ПРН. В ОП дисципліни вільного вибору як і обов'язкові поділені у два цикли – загальної та проф підготовки. До циклу загальної віднесено 4 окремі дисципліни і 2 вибіркові блоки по 2 дисциплін, до циклу проф – 11 вибіркового блоків по 2 дисципліни. Відповідно до п.6.13.7 Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/arbao>) «за рахунок вибіркової складової в НП пропонуються загальноуніверситетські або професійні вибіркові освітні компоненти, а також можуть бути запроваджені спеціалізовані (профільовані) блоки (пакети) НД». Зазначені Положення необхідно узгодити. Аналіз переліку запропонованих загальноуніверситет дисц засвідчив що значна частина з них є не загальними за своїм змістом а пов'язані зі специфікою ПУЕТ (економіка підприємства, бух облік, комерційна логістика) (<http://surl.li/eszjs>). Щодо блоків, здобувач має обрати 1 дисципліну з двох. Вважаємо що така модель вибіркової обмежує відповідне право здобувачів освіти. У вітчизняних ЗВО все більше поширюється практика формування єдиного/загального переліку ВД без будь-якого розподілу. На фокус-групі здобувачі пояснили, що вибір здійснюють у своєму електронному кабінеті. Деякі студенти вивчали не ті дисципліни, які обрали тому, що не сформувалася група. Випускники-заочники на зустрічі зазначили що обирали двічі (згідно з Положенням ВД обираються двічі), з них один раз не вдалося через технічні проблеми. На запит ЕГ надано Індивідуальні плани, які передбачені Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/arbao>) п.6.14.1–6.14.8. Інд плани мають електронний формат, в якому не зрозуміло, які дисципліни є обов'язковими, а які вибіровими, а також чи виконує студент цей план (немає оцінок і їх виставлення не передбачено самою формою ІП), хоча наприклад у Програмі виробн бакалавр практики вказано (с.27) «Підсумкова оцінка заноситься до відомості обліку успішності та до інд навч плану здобувача ВО». Згідно з п. 6.14.4 Положення, здобувач формує Інд план особисто під керівництвом куратора. На зустрічі деякі здобувачі вказали що не бачили свій Інд план. Передбачена можливість навчання студентів за індивідуальним графіком та вільне відвідування навчальних занять (<http://surl.li/bdjgl>). Здобувачі можуть обирати тему курсової роботи з тих що запропоновані викладачем.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

На практ підготовку в ОП відведено 20 кредитів що на 5 перевищує обсяг у Стандарті. На ОП 4 види практики: виробн (2-й сем, 7 кр), навч (4 сем, 4 кр), виробн у суд і правоохорон органах (6 сем, 5 кр), виробн бакалавр (8 сем, 4 кр). Наявність практики в суд і правоохорон органах відповідає вимозі Стандарту. До кожного виду практики є програма. Відсутня наскрізна програма, передбачена Положенням про проведення практики студентів ЗВО України

(<http://surl.li/ctwnn>). Відповідно до п.1.5 цього Положення, саме на основі наскрізної програми розробл роб прогр відповідних видів практики. Аналіз наявних програм засвідчив, що деякі вимоги до знань та умінь студентів не відрізняються на 1 та 4 курсах, а наскрізна програма дозволила б диференціювати вимоги, завдання, зміст практик. Так, завдання виробн практики «удосконал вміння здобувачів ВО правильно аналізувати практ юрид ситуації, тлумачити та застосов закони» і «5.2.5. Коротка хар-ка вивчених студентом цивільн, господ та ін справ, договорів, претензій, у провадженні та розгляді яких брав участь студент» не відповідає рівню знань та умінь першокурсн, вони ще не вчили основні галузі права, виходячи з чого могли б аналізувати юрид ситуації. Слід диференціювати і завдання «ознайомлен здобувачів з організаційно-правов засадами діяльн органів держ влади,...» яке для 1 і 4 курсів однакове. Тривалість практик не відповідає обсягу у кредитах: на виробн практ – 5 тижнів і 7 кр, на інші три практики – по 4 тижні, при цьому щодо двох видів – по 4 кр, виробн бакалавр – 5 кр. В усіх програмах практики: «Тривалість робочого дня студента-практик встановлюється згідно з НП» однак НП не встановлює тривалість роб дня і це питання залишається незрозумілим для здобувача. Щодо тривалості практики не узгоджені програми та НП: згідно з НП виробн бакалавр – 4 тижні, у програмі – 3. Звіти з практик неякісні так у Звіті Ю. В. Мироненко з виробн бакалавр практики 2022 (яка за НП проходить у травні 4 тижні) вказано що проходила з 14 по 18 лютого 2022 а захист був у квітні. Також вказано, що «Зміст практики відповідає вимогам передбаченим варіативн частиною освітньо-кваліфікац характеристики бакалавра прав-ва», що принципово застаріло. У ЗВО укладено договори з різними базами практик (надано на запит ЕГ). На зустрічі з НПП вказали що на заняттях пропонують студентам практ завдання що теж сприяє у формуванні навичок. Роботодавці не вказали що у здобувачів які приходять на практику не вистачає практ умінь. У ЗВО є навч юрид центр «Правова СТУДія» (Юр клініка, яка входить до Асоціації юр клінік України (<https://legalclinics.in.ua/tsentralnyj-region/>)). Відповідно до Полож про Правову студію (надано на запит ЕГ) керівництво нею здійснює завідувач, проте на зустрічі з доп персон зазначено що практикою у т.ч. й у прав студії займається Керівник виробн практ центру зв'язків з виробн. Правова СТУДія є базою для проходження навч практики у 4 сем. Організація роботи в цій Юр клініці не відповідає Типовому положенню про Юридичну клініку ЗВО

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

На ОП забезпечено умови для набуття здобувачами ВО soft skills, загальних компетентностей, закріплених в ОП на основі Стандарту ВО для спеціальності 081 Право першого (бакалаврського) рівня. У формуванні soft skills на ОП сприяють не тільки обов'язкові, але й вибіркові НД. Соціальні навички/компетентності розвиваються як у процесі теоретичного навчання, так і під час практичної підготовки. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, розвивається у здобувачів під час вивчення усіх НД, коли студенти читають, відповідають усно та письмово, деякі пишуть тези. Практично всі професійні (правничі) дисципліни забезпечують такі ЗК, як: ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (особливо Конституційне право України, Порівняльне конституційне право), ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми, ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Разом з тим, посприяти у формуванні ЗК1 в частині здатності зберігати та примножувати культурні цінності і досягнення суспільств, могли би суспільно-гуманітарні дисципліни, які власне варто у перелік обов'язкових компонентів. Такі ЗК, як: ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології, ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним, ЗК9. Здатність працювати в команді – забезпечуються не стільки змістом, скільки методами і технологіями навчання і викладання, використовуваними в освітньому процесі. Безпосередньо під час практики у здобувачів формуються ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, а також здатності адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності, до формування культури мислення та поведінки, до усних та письмових комунікацій у професійному середовищі, вміння залагоджувати конфлікти. Організуючи свою навчальну діяльність згідно з графіком навчального процесу, навчальним планом, розкладом екзаменаційної сесії, виконуючи різні види робіт, у студентів формуються soft skills управляти своїм часом, розуміти важливість дедлайнів.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Відповідний професійний стандарт наразі розробляється.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

З СЛС в ОП кількісно за роками й семестрами навчання компоненти розподілені нерівномірно. 1-й рік: 1 сем–7дисцн, 2–9 разом – 16; 2 рік: 3 сем–7 дисц, 4–11 разом 18; 3 рік: 5 сем–7 дисц, 6–9 разом 16; 4 рік: 7 сем–8 дисц, 8–10 разом 18. Положення про НП (<http://surl.li/bdmus.c.8>) «загальна кількість ОК, у т. ч. практик та атестації, не повинна перевищувати 16 на навч рік та до 8 на семестр». Цій вимозі не відповідає загальн обсяг ОК у 2, 4, 6 і 8 сем, а також за 2 та 4 роки навч. Суттєво понад норму здобувачі перевантажені у 4 (11 ОК) та 8 (10 ОК) сем, при тому що у 8 сем атестація. Кількість дисциплін перевищує норму відповідно не дотрим і норма щодо 8 форм контролю на сем

отже студенти перевантажені і формами контролю. Щодо 4 семестру в якому проходять навч практик. Відповідно до НП вона у травні-червні 4 тижні. На зустрічах з гарантом, НПП, здобувачами, адмін персон, перегляді МТБ зазнач що проходять її студенти упродовж усього семестру для забезпечення роботи Правової СТУДІЯ (Юр клініки). Згідно з п.4.4 Положення про Правову СТУДІЯ її діяльність забезпечують студ-практик 2 курсу. Відповідно до п.4.4 Типового положення про Юр клініку ЗВО (<http://surl.li/cfmfj>) «Консультантами юр клініки є студенти старших курсів». У програмах практики не вказана тривалість дня під час практики. У Положенні про провед практики лише зазначено п.5.11. Тривалість роб часу ЗВО під час навч практик не повинна перевищ 36 академ год на тиждень» (<http://surl.li/arkrf>). У Програмі навч практики (<http://surl.li/etiok> с.9-10) «Практика проводиться на базах практики без відриву від теорет навчання. Базами є навч юрид центр «Правова СТУДІЯ» і центри надання безоплат прав допомоги». Її обсяг становить 4 кр ЄКТС (120 год). Із спілкування на зустрічах: студенти в один і той самий день мають відвідувати і аудиторні заняття і бази практик та виконувати завдання на них (у цьому семестрі СЛС передбачає 11 компон). ЕГ надано «Інформація про навч практику в Юр клініці ПУЕТ» (у додатках до звіту) де зазначено «Графік роб часу студ-практик навч юр центру: пн.-пт. 10.00-16.00 год» тобто 6 год перебування студента в Юр клініці при тому, що він/вона має ще відвідати аудит заняття в той же день. На зустрічах з НПП та доп персон вказали, якщо практикант задіяний з клієнтом може не виходити на пару за розкладом, матеріали викладуть у дистанц курсі, що пояснює студентоцентризованим підходом. Така модель, крім того що перевантажує студента, шкодить якості освіти, адже відвідування аудиторн занять є обов'язковим для здобувача і виконання цього обов'язку не повинні шкодити інші форми навчання. На ОП передбач 5 курсов робіт по одному кредиту. Такий обсяг відповідає Положенню про порядок розробки та затвердження НП (<http://surl.li/bdmus> с.8) де «кількість кредит на курс роб може становити від 0,5 кредитів ЄКТС» проте варто провести дослідж у ЗВО чи дозволяє обсяг часу в 1 кр тим більше 0,5 якісно виконати дослідження навіть і на рівні курс роботи. (НАУКМА – 1 курс робота 3 кр (<http://surl.li/efjal>)).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти на ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Не виявлено

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ОК37 Юридична психологія та ОК3 Риторика не мають принципового значення для забезпечення СК і ПРН, переважно забезпечують ЗК, що можуть бути забезпечені й іншими ОК. ОП практично не містить гуманітарну та історико-культурну складові. Не виконується вимога Стандарту (Розділ Х. «Додаткові вимоги...»), що «Заочна форма здобуття ВО для 1-го (бакалавр) рівня ВО за спеціальністю 081 Право забезпечується в обсязі не менше ніж 1/6 годин аудиторного (контактного) навантаження з НД від запланованих кредитів (ЄКТС)». Практико орієнтований підхід, заявлений у ЗВО, на ОП реалізується не повною мірою, на заочній формі навчання з усіх ОК більше годин відведено на лекції, на денній формі – з частини ОК, зокрема і з процесуальних галузей права, для засвоєння яких практичні заняття з аналізом кейсів, розробкою процесуальних документів особливо важливе. СЛС в ОП та НП не достатньо узгоджені. ОК розподілені за роками й семестрами навчання без урахування їх обсягу у кредитах. Виходячи з СЛС в ОП, кількість дисциплін та форм контролю у 2, 4, 6 і 8 семестрах та за 2 і 4 роки навчання не відповідає Положенню ПУЕТ про НП. Тривалість практик не відповідає обсягу у кредитах. Організація роботи в Юр клініці не відповідає Типовому положенню про Юридичну клініку ЗВО. Рекоменуємо: В ОП 2023 ОК Риторика та ОК Юридична психологія винести у цикл вибіркових дисциплін, а у перелік обов'язкових ввести дисципліни, спрямовані на формування у випускника світоглядних та громадянських якостей, загальнокультурної підготовки, як: історія України, історія української культури, філософія та/або ін. В Робочих планах 2023: для заочної форми навчання забезпечити відповідність до Стандарту в частині забезпечення «в обсязі не менше ніж 1/6 годин аудиторного (контактного) навантаження з НД від запланованих кредитів (ЄКТС)»; для денної та заочної форм навчання зробити перерозподіл аудиторних годин та збільшити обсяг годин на практичні заняття. Узгодити СЛС в ОП та НП щодо вивчення дисциплін за роками й семестрами навчання. Розподілити ОК за роками й семестрами навчання з урахуванням їх обсягу у кредитах. Увідповіднити кількість дисциплін за семестрами до вимог Положення ПУЕТ про НП. На виконання п.2.3 Типов положення про Юр клініку ЗВО ввести у перелік обов'язкових ОК «Основи юридичної клінічної практики». Збільшити обсяг у кредитах на вивчення Цивільного, Кримінального, Цив процес, Крим процес права, Ін мови з урахуванням вітчизняної практики. Увідповіднити зміст ОП до предметної області спеціальності 081 Право. Удосконалити модель вибірковості, пропонувати студентам єдиний/загальний перелік ВД без будь-якого розподілу. Увідповіднити тривалість практик до обсягу у кредитах. Розробити наскрізну програму практики і на її основі робочі програми різних видів практик, в яких диференціювати

завдання й вимоги. Увідповіднити організацію роботи в Юр клініці ПУЕТ до Типового положення про Юридичну клініку ЗВО зокрема в частині постійного чергування у ній клініцистів студентів старших курсів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом не відповідає визначеному критерію. Вирішальним для зниження рівня відповідності за цим Критерієм до «Е» є те, що: ОП практично не містить гуманітарну та історико-культурну складову; не виконано вимогу Стандарту (Розділ Х. «Додаткові вимоги...»), що «Заочна форма здобуття ВО для 1-го (бакалавр) рівня ВО за спеціальністю 081 Право забезпечується в обсязі не менше ніж 1/6 годин аудиторного (контактного) навантаження з НД від запланованих кредитів (ЄКТС)»; ОК розподілені за роками й семестрами навчання нерівномірно без урахування їх обсягу у кредитах, що призводить до перевантаження здобувачів освіти на ОП у 2, 4, 6 і 8 семестрах та за 2 і 4 роки навчання, у тому числі й формами контролю; організація практики на 2-му курсі (4 семестр) перевантажує здобувачів та наносить шкоду якості освіти і не відповідає локальним актам ПУЕТ; організація роботи в Юридичній клініці не відповідає Типовому положенню про Юридичну клініку ЗВО. Виявлені недоліки можна усунути протягом одного року шляхом перегляду освітньої програми і збереження в ОП та НП 2023 рекомендацій ЕГ.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» у 2022 р. (<http://surl.li/erowx>), затверджені Наказом ректора від 31 травня 2022 року № 100-Н, введені в дію, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО й знаходяться у вільному доступі. Встановлено, що у Правилах прийому відсутні обмеження для осіб з особливими освітніми потребами. Вступ на навчання на першій (бакалаврський) рівень ВО здійснюють особи, які здобули повну загальну середню освіту, а також на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра на другий (третій) курс з нормативним строком навчання для здобуття ступеня бакалавра, що відповідає Стандарту для відповідного рівня вищої освіти. Конкурсний відбір здійснюється за результатами складання ЗНО/НМТ з дотриманням вимог щодо мінімального конкурсного балу, який встановлюється Умовами прийому на навчання для здобуття вищої освіти на відповідний рік вступу для спеціальностей галузі знань 08 Право. Для зручності на сайті кафедри правознавства є окрема сторінка «Вступнику» (<http://www.pravo.puet.edu.ua/>), де розміщено правила прийому, етапи вступної компанії, інформація про освітні програми, за якими здійснюється освітня підготовка на кафедрі, алгоритм організації конкурсного відбору для майбутніх бакалаврів, які будуть навчатися за ОПП «Право» денної і заочної форми. Опрацювавши зміст цих документів, членами ЕГ було зафіксовано, що правила прийому не містять жодних дискримінаційних положень. Відповідальний секретар приймальної комісії Горячова О. під час зустрічі з ЕГ підтвердила інформацію щодо процедури прийому документів та зарахування здобувачів. Під час зустрічі із ЕГ здобувачі продемонстрували достатній рівень обізнаності із положеннями щодо вступу, а також відзначили, що їх положення є прозорими, зрозумілими, доступними. ЕГ пересвідчилась, що інформація, необхідна для вступників на відповідний рівень ВО, оприлюднена на офіційному сайті ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОПП враховують її особливості. Відповідно до правил прийому (стор.21-28) (<http://surl.li/erowx>) вступники на ОП подають сертифікати: Українська мова і література (0,4), Математика або Іноземна мова (0,2); Історія України (0,3). Конкурсний бал розраховується для вступу на перший курс для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти за такою формулою: Конкурсний бал (КБ) = $K_1 \times P_1 + K_2 \times P_2 + K_3 \times P_3 + OУ$, де, P_1, P_2, P_3 – це оцінки з першого, другого та третього предметів, а $OУ$ – бал за успішне закінчення у рік вступу підготовчих курсів ПУЕТ (у рік вступу) для вступу до нього за шкалою від 0 до 10 балів у разі вступу на спеціальності; для вступу на навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра на другий (третій) курс з нормативним строком навчання для здобуття ступеня бакалавра на вакантні місця за такою формулою: Конкурсний бал (КБ) = $0,5 \times P_1 + 0,5 \times P_2$, де P_1, P_2 - оцінки з першого та другого предметів (додаток 2 Правил прийому; п. 7.3.1.); Під час зустрічі із ЕГ з відповідальним секретарем приймальної комісії Горячова О., Першим проректором Педченко Н., здобувачами було з'ясовано, що на ОП навчаються особи, які вступили на

навчання освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра на другий (третій) курс з нормативним строком навчання.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Ці питання врегульовані Положенням про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти (URL: <https://bit.ly/2WBvzXW>), Положенням про порядок визнання та перезарахування кредитів ЄКТС при вступі на другий (третій) курс з нормативним терміном навчання (URL: <https://bit.ly/3H3Gnf>), Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/atbqo>), схваленим рішенням Вченої ради ПУЕТ 24 лютого 2021 року протокол № 1, затвердженим наказом Цей документ є доступним, розміщений на офіційному сайті ЗВО. Ним регламентовано загальний порядок організації програми академічної мобільності здобувачів на території України та за її межами (п. 5.5 Положення про академічну...), т.зв. «внутрішньої академічної мобільності» та «міжнародної академічної мобільності». Основними видами академічної мобільності є: ступенева академічна мобільність, кредитна академічна мобільність (п. 5.6 Положення), а формами такої мобільності – навчання за програмою академічної мобільності, навчання за спільними освітніми програмами, навчання за програмами академічної мобільності; мовне стажування; наукове стажування; практика; літні та інші школи, тощо (п. 5.7 Положення). Цим же актом детально регламентовано процедурні питання реалізації права здобувачів на академічну мобільність. Під час зустрічі із ЕГ здобувачі продемонстрували достатній рівень обізнаності із змістом цього документу. Що стосується практичної складової застосування цих положень, то у ЗВО відсутня практика міжнародної академічної мобільності здобувачів ОП, що підтвердилося при онлайн-опитуванні фокус груп. ЕГ не було надано відомості, які б підтверджували міжнародну академічну мобільність здобувачів ОП та зарахування її результатів, щодо національної мобільності реальними прикладами перезарахування результатів за програмами внутрішньої академічної мобільності підтверджено сертифікатами Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка (запит у системі). Під час зустрічі з ЕГ керівництво ЗВО та НПП продемонстрували реальну готовність до участі у різних формах академічної мобільності та формування практики ЗВО щодо зарахування її результатів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Ці питання у ЗВО врегульовано спеціально розробленим Положенням про порядок визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти та / або інформальної освіти. (URL: <http://surl.li/esbtl>) затвердженим рішенням вченої ради від 25.05.2022 № 5. Акт оприлюднено на офіційному сайті ЗВО у вкладці «Публічна інформація». Під час зустрічі із ЕГ здобувачі, НПП, гарант продемонстрували високий рівень обізнаності із процедурою такого визнання. Надійність визнання результатів навчання забезпечується передбаченою Положенням процедурою, за якою формується комісія (включає, зокрема, завідувача кафедри, гаранта, провідних НПП), нею розглядаються надані здобувачем документи, перевіряється відповідність результатів навчання/компетентностей, здобутих у неформальній/інформальній освіті, вимогам ОПП проводить співбесіду із здобувачем та приймає рішення про повне, часткове зарахування результатів навчання чи відмовляє у їх зарахуванні. Під час зустрічі ЕГ було з'ясовано, що конкретних прикладів повного зарахування результатів навчання оформлення згідно із локальним актом ЗВО визнання результатів навчання здобувачів саме цієї ОП, отриманих у неформальній освіті, не було. Хоча, здобувачі під час зустрічі зазначили, що активно вивчають різні навчальні дисципліни (український контент, англійський контент) на платформах Coursera, Prometheus, долучаються до участі у освітніх заходах під егідою ОБСЕ, USAUD (з питань акад. доб-сті, державного управління, запобігання та протидія корупції) тощо. Кер-во ЗВО та гарант (проректор Педченко Н., Кульчій О.) зазначило, що у ЗВО практика такого зарахування існує, здобувачі, що проходили зазначене навчання готові надати док-ти про результати навчання(додано у системі). Встановлено деякі випадки часткового перезарахування окремих тем ОК або ж окремих його модулів, при онлайн-опитуванні фокус групи здобувачів (Ю. Морозова; С. Рєпов). ЗВО спроможний активізувати та реалізовувати таку практику на постійній основі.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за цією ОП є чіткими, прозорими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Правила прийому на ОП враховують специфіку ОП. Популярність ОП серед потенційних здобувачів, що пояснюється специфікою створеного на ОП освітнього середовища та наявної сучасної матеріально-технічної бази ЗВО, авторитетом НПП, залучених до її реалізації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

На ОП відсутня практика міжнародної академічної мобільності здобувачів. Низька активність здобувачів у неформальній освіті. Рекомендуємо: ЗВО активізувати практичну реалізацію локальних положень про академічну мобільність до 01.09.2023р. посиливши співпрацю з закладами вищої освіти-партнерами, використовуючи укладені договори про співпрацю та ресурси партнерів ЗВО. Проаналізувати досвід інших ЗВО України, в т.ч. й наявні позитивні практики інших ОП цього ЗВО, удосконалити на цій ОП практику оформлення повного або часткового зарахування результатів навчання здобувачів цієї ОП, отриманих у неформальній освіті. Посилити практику участі здобувачів у неформальній освіті з метою поглиблення фахових компетентностей, беручи до уваги наявність таких передумов (наявність локального акту ЗВО, який регламентує ці відносини, участь здобувачів цієї ОП у заходах неформальної освіти, спроможність ЗВО до активізації процесів щодо реалізації такої практики), удосконалити до 01.09.2023р інформаційний супровід такої процедури серед здобувачів ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання на ОП є чіткими, прозорими, зрозумілими, оприлюднені на сайті ЗВО. Правила прийому на навчання враховують особливості ОП «Право». Доступ на навчання здійснюється на основі неупередженого конкурсу. Визнання результатів навчання, отриманих при реалізації права здобувачів на академічну мобільність, регламентуються локальними актами, які розміщено на сайті ЗВО. За підкритерієм 3.1.-3.2. відсутні зауваження. За підкритеріями 3.3.-3.4. є певні зауваження. Загалом за усіма підкритеріями формалізовані та публічно висвітлені, чіткі, прозорі, зрозумілі всі процедури. Описані слабкі сторони є незначними та піддаються коригуванню в короткі терміни. Варто зауважити, що в процесі кожної із онлайн зустрічей було ідентифіковано постійне вдосконалення та досить активна робота в напрямі розвитку даної ОП. Тому ЕГ дійшла висновку щодо відповідності Критерію 3 вимогам щодо якості вищої освіти з урахуванням наявності потреби в продовженні вдосконалення ОП при наявності недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ встановила, що форми та методи навчання і викладання сприяють заявленим в ОП цілям навчання та ПРН. На ОП використовуються як традиційні методи (лекції, семінарські, практичні, самостійна та індивідуальна робота), так і інноваційні інтерактивні методи навчання (презентації, кейси, ігрові форми, дискусії та дебати, моделювання ситуацій тощо). Оптимальні методи навчання обирає викладач згідно з силабусом навчальної дисципліни та РПНД із метою досягнення здобувачами програмних результатів навчання. Відповідність методів навчання і викладання відображено в силабусах і РПНД, які проходять процедуру затвердження методичною секцією кафедри правознавства згідно з встановленими локальними актами: (Положенням про силабус: <https://bit.ly/36urg1Y>); (Положенням про робочу програму навчальної дисципліни: <https://bit.ly/3XqBg5k>); Положенням про організацію освітнього процесу» від 20.05.2020р., (<https://bit.ly/3IFOJln>). Методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу а саме: створюють умови для формування індивідуальних освітніх траєкторій, сприяють здійсненню студентом права вільного вибору вибіркової складової навчального плану ОП, дозволяють самостійно здійснювати вибір тем досліджень курсових робіт, наукових робіт, есе та місць проходження практики, що було з'ясовано ЕГ під час зустрічі зі здобувачами та НПП. Принципи академічної свободи за ОП реалізуються через проблемно орієнтоване навчання студентів, зокрема через варіативність в ЗВО на різних рівнях – пропонується вибір між усною відповіддю й письмовою, вибір форми виконання завдання (презентація, есе, усні виступи), тощо. Під час співбесіди здобувачі (Акулович А., Мельниченко Д.) підтвердили це. Також ЕГ ознайомилися із результатами опитувань щодо оцінки методів навчання і викладання (<http://pravo.puet.edu.ua/anket.htm>), систематичний моніторинг якості освіти у вигляді онлайн-анкетувань підтвердили в процесі зустрічей здобувачі (Акулович А., Мельник К.) Під час виконання наукової складової здобувачі зазначили, що мають можливість обирати теми індивідуальних завдань і курсової роботи, доповідей та методи дослідження (Таран О., Репов С.). В ЗВО на достатньому рівні реалізовано дистанційне та змішане навчання, матеріали якого розміщені на СДН Moodle (<https://el.puet.edu.ua/>) для закріплення, поглиблення та самоперевірки студентами теоретичних знань. Інформацію щодо врегулювання у ЗВО питань цивільного захисту під час можливих надзвичайних ситуацій воєнного характеру; Укриття (URL: <https://youtu.be/eYkjbjIoAk4>) Аудиторія дистанційних технологій навчання.... URL: <https://youtu.be/5eOXla-Asto> (додано в системі).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ЕГ з'ясувала, що вся необхідна інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку й критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів надається викладачами особисто на першому занятті, в межах окремих ОК на дистанційному курсі, під час установчої конференції перед проходженням практик та/або за допомогою електронної пошти. Також відповідну інформацію здобувачі можуть знайти на веб-сторінці кафедри правознавства. Відповідно до Положення про силабус навчальної дисципліни (<https://bit.ly/3burg1Y>) здобувачам надається, передусім, силабус (СДН, сайт кафедри), що містить основну інформацію про навчальну дисципліну. Силабуси вибіркових дисциплін доступні у відповідному каталозі: <https://bit.ly/3ZxMhDt>. Зустріч зі здобувачами ОП допомогла з'ясувати, що студенти заочної форми навчання мало обізнані та частково володіють інформацією щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Для студентів, як денної, так і заочної форм навчання потрібно, чітко визначити критерії оцінювання в межах окремих освітніх компонентів в частині конкретизації та узагальнення кількості балів: аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи у вигляді зведеної таблиці (резервна зустріч: Момот Є., Радченко Я.).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЕГ під час інтерв'ювання з'ясувала, що поєднання навчання і наукові дослідження здобувачів під час реалізації ОП відбувається під час вивчення ОК «Основ наукових досліджень», навчальної, виробничої, виробничо-бакалаврської практики (ПП1-ПП4), шляхом написання курсових робіт (ОК 21-25). ЕГ встановлено, що під час вивчення ОК використовуються дослідницькі методи, які передбачають творче застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування досвіду самостійного наукового пошуку та участю здобувачів у наукових заходах, лінки на заходи (доступ до локальної мережі електронної бібліотеки ПУЕТ додано в системі). Здобувачі приймають участь у студентських наукових гуртках, участю у яких розвиває творче мислення, наукову самостійність, поглиблює та закріплює отриманні у процесі навчання знання та навички. На запит сформований ЕГ в системі надано (список наукових праць (тези доповіді, статті) ЗВО на ОП (2019-2022)). Позитивною практикою є система заохочення ЗВО до наукових досліджень у розрізі ОК, участі у конкурсах наукових робіт, де публікаційна активність стимулюється додатковими балами і підвищенням позиції у рейтингу для отримання стипендій. Отже, університет у цілому забезпечує поєднання цілей програми та процесу викладання і навчання за ОП із науковими дослідженнями.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до Положення про навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни (<https://bit.ly/3XotgYK>) та Положення про робочу програму навчальної дисципліни (<https://bit.ly/3XqBg5k>) оновлення змісту освіти у відповідності до системи забезпечення якості освіти у ЗВО проводиться: щорічним обов'язковим переглядом та перезатвердженням програм ОК не більше, ніж упродовж 3-х років після останнього затвердження, а також у випадках внесення змін до неї та у зв'язку із змінами чинного законодавства та Стандарту ВО. Розгляд та затвердження складових навчально-методичного забезпечення відбувається на засіданні кафедри (методичної групи) та відображається у протоколах, що підтвердилося на зустрічі з НПП (Лаврик Г.) Зміст компонентів ОП було оновлено у 2022 р. на основі оновлення Стандарту рішенням проєктної групи ОП спільно з викладачем, який забезпечує певну ОК, та на підставі рекомендацій стейкхолдерів, академічної спільноти. На підставі вивчення наявних силабусів і дистанційних курсів (<http://www2.el.puet.edu.ua/>) було встановлено, що НПП в цілому оновлюють їх зміст, але в деяких дисциплінах трапляється застаріла література та має місце російсько мовний контент. Так, наприклад в ОК «Історія держави і права зарубіжних країн» наявні джерела 1996, 2003 років та «Конституційне право», «Адміністративне право» джерела датуються 2007, 2010 роками, електронні посилання на нормативні джерела потребують корегування та оновлення станом на 2023 рік. ЕГ рекомендує звернути увагу на оновлення списку рекомендованої літератури та доповнити їх джерелами, які є в доступі в бібліотечними фонді або у вільному доступі в інтернеті (посібники, монографії, статті). На основі аналізу показників наукової діяльності НПП на ОП щодо підтвердження компетентностей академічної кваліфікації (таблицю надано на запит ЕГ) встановлено невідповідність НПП до ОК, які вони викладають, в частині наявних наукових публікацій, що не дозволяє також говорити про достатній рівень оновлення змісту освіти на основі актуальних наукових досягнень і практик.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності на ОП пов'язана із глобалізацією наукових досліджень, які здійснюють викладачі в контексті своїх навчальних дисциплін та наукових інтересів. Інтернаціоналізацію діяльності в ПУЕТ координує

Міжнар. науково-освітній центр (<https://bit.ly/32FQE3x>) ЕГ з'ясувала, що НПП кафедри приймають участь у міжнар. проєктах (М. Романов, Університет Гельсінкі; В. Орел, Школа Бізнесу в Любляні), де перебували на стажуванні, Кульчій О.О. приймав участь у проєкті «Global Legal Skills» (USAID та Legal Writing Institute <https://bit.ly/3k4hDRX>) Відповідно до інформації про викладачів у відомостях СО, що викладають на даній ОП було встановлено, що лише (Білокін Р., Волошина Я., Кульчій О., Солдатенко О.) мають публікації у журналах, які індексуються у авторитетних міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science. Спілкування з представниками ЗВО (Романов М., Кульчій О.) допомогло з'ясувати, що в межах ОП, що акредитується, практика щодо програм обміну, викладання, наукових досліджень НПП має достатній рівень. ЗВО має договори щодо програм співробітництва та (внутрішньої) академічної мобільності (додано на запит). Позитивною практикою є залучення лекторів – практиків й зарубіжних професорів для проведення гостьових лекцій. Реалізація проєкту ERASMUS+ AESOP «Здійснення захисту інтересів студентів шляхом введення посади омбудсмена - Орел Вікторія (<http://surl.li/etrki>). НПП та здобувачі мають доступ до міжнародних баз наукових текстів через єдиний портал «Research4Life»; до WoS (<https://bit.ly/3isCQVv>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання спрямовані на формування критичного мислення та креативності, сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Поєднання навчання і досліджень забезпечується залученням здобувачів до участі у науково-практичних заходах та системою заохочень. За ОП здобувачів освіти розглядають як суб'єктів із власними унікальними інтересами, потребами вони є автономними і відповідальними учасниками освітнього процесу. У ЗВО створено широкі можливості для їх вільного руху та зростання завдяки успішності в навчанні. Відповідно до рейтингу здобувач може отримати стипендію. ЗВО забезпечує поєднання цілей програми та процесу викладання і навчання за ОП із науковими дослідженнями. В закладі створено умови для інтернаціоналізації діяльності в межах даної ОП, гарант та викладачі, які задіяні в реалізації освітньої програми, активно залучені до міжнародної діяльності, що відбивається на науковій та освітній складових програми. В освітньому процесі за ОП «Право» застосовується метод змішаного і дистанційного навчання для випадків, пов'язаних з безпековою ситуацією. Рівень задоволеності студентів вивчається через анкетування, що підтверджується позитивними результатами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Силабуси, РПНД, дистанційні курси потребують оновлення і доопрацювання в частині конкретизації та узагальнення кількості балів: аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи, наявні факти застарілої літератури та російськомовного контенту, відсутні оновлення нормативних джерел станом на 2023 рік. Недостатня активність здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності. Низька публікаційна активність НПП, які забезпечують викладання на цій ОП в частині відповідності наукової діяльності, дисциплінам, які викладаються НПП, а також в журналах, які індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science. Рекоменуємо: Переглянути/оновити літературу та нормативні джерела в силабусах, РПНД та дистанційних курсах ЗВО до 01.09.2023р. Рекомендовано залучати/готувити здобувачів до проєктів академічної мобільності, через запровадження іміджевих заходів популяризації академічної мобільності спільно з закладами – партнерами. Стимулювати/посилити публікаційну активність НПП до 01.01.2024р., в журналах, які індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science. До початку наступного навчального року переглянути й оновити силабуси та РПНД, конкретизувавши критерії оцінювання в межах окремих освітніх компонентів в частині розподілу балів аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи та вказавши відповідні критерії оцінювання. Удосконалити інформаційний, методичний супровід студентів заочної форми навчання щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів на ОП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Інформація щодо організації та змісту освітнього процесу висвітлена на сайті ЗВО та онлайн у навчальних середовищах. Здобувачам надається доступ до інформаційних ресурсів, зокрема до РПНД, силабусів та інших складових навчально-методичного забезпечення ОП. В освітній процес імplementовані методи навчання, засновані на дослідженнях. Впроваджено систему заохочувань, що стимулює академічну мобільність, міжнародні академічні проєкти студентів та викладачів у поєднанні з навчальним процесом. Загалом за усіма підкритеріями ОП в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 4.1-4.5: форми та методи навчання дозволяють досягти цілі та програмні результати, враховують вимоги студентоцентрованого підходу та академічної свободи; інформація

щодо освітньої програми та її компонентів доступна для учасників освітнього процесу; відбувається поєднання навчання і досліджень. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, такі чинники, як принципи поваги до автономії закладу, врахування контексту та позицій стейкхолдерів, відносний вплив недоліків на відповідний аспект якості освітньої програми та наявність в закладі підходу, орієнтованого на вдосконалення, експертна група вважає можливим стверджувати про наявність загалом відповідності освітньої програми критерію 4 при наявності недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється у формі поточного, модульного і підсумкового контролю. Форми та строки контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів, регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/3IFOJln>). Інтерв'ювання викладачів і здобувачів дозволило встановити, що контрольні заходи та критерії оцінювання доводяться до здобувачів на перших заняттях та ДК навчальної дисципліни. Для більш зручного інформування здобувачів щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання кожної навчальної дисципліни в ЗВО використовують силабуси. При опитуванні здобувачів денної форми навчання (Репов С., Таран О., Морозова Ю.) встановлено, що критерії є чіткими та зрозумілими сприяють досягненню більшості результатів навчання за ОП. ЗВО заочної форми взагалі не знають, які будуть контрольні заходи та не розуміють критеріїв оцінювання після настановчої сесії (резервна зустріч Момот Є., Радченко Я.) потребують додаткового методичного інформування та консультування. Відповідно, проаналізувавши наявні силабуси ОК, РПНД (сайт кафедри <http://www.pravo.puet.edu.ua/>), ЕГ рекомендує звертати увагу на збалансованість і конкретизацію розподілу балів, між видами роботи, за які здобувачі отримують поточну і підсумкову оцінку.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти визначає форму атестації. ОП в цій частині відповідає до вимог Стандарту, передбачено атестацію здобувачів у формі атестаційного іспиту, порядок та вимоги до якого визначено законодавством. Інтерв'ювання здобувачів дозволило встановити, що вони обізнані, вчасно поінформовані про програму атестаційного іспиту та методичні рекомендації до його підготовки. Співробітники ПУЕТ (Манжула Н., Гасій О., Глушко В.) підтвердили організаційно-методичне забезпечення атестаційного іспиту, який заплановано проводити в системі дистанційного навчання ПУЕТ.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проведення контрольних заходів регламентується Положенням про атестацію здобувачів в ЗВО (<http://surl.li/arbrt>) та Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/arbao>), Методикою управління освітнім процесом студентів, знання, вміння, навички яких не відповідають вимогам (<http://surl.li/arbrw>) також, в ЗВО запроваджено систему організації та проведення підсумкового контролю і атестації здобувачів з використанням технологій дистанційного навчання, яка регламентовано локальними актами та допомагає встановити об'єктивність екзаменаторів під час оцінювання. Позитивною практикою є залучення студентського самоврядування до питань врегулювання конфлікту інтересів та їх запобігання, що підтверджено при онлайн-опитуванні фокус груп (Акулович А., Бутенко І.). Порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, визначено процедурою апеляції відповідно до вище зазначених Положень ЗВО. Інтерв'ювання здобувачів та НПП допомогло встановити, що вони обізнані з порядком подання та розгляду апеляцій, врегулювання конфліктів та запевнили, а саме оцінювання відбувається об'єктивно. Інтерв'ювання стейкхолдерів допомогло встановити їх готовність до співпраці щодо вдосконалення ОП з врахуванням сучасних тенденції розвитку галузі 08 «Право» удосконалюючи практичну складову, готові бути залученими до навчальних занять з метою якіснішого формування фахових компетентностей та програмних результатів навчання здобувачів. В умовах запровадження воєнного стану в країні, ЗВО на достатньому рівні організовано дистанційне та змішане навчання здобувачі підтвердили, що належні матеріали розміщено на ДК навчальної дисципліни, також за необхідності відбуваються он-лайн заняття в смарт-аудиторіях ЗВО. На ОПП не було встановлено випадків оскарження процедури щодо результатів проведення контрольних заходів, відсутні випадки конфліктних ситуацій.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Невід'ємною частиною політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності є внутрішня система забезпечення якості освіти в ЗВО. Формування культури академічної доброчесності, дотримання етики наукових досліджень, забезпечується локальними актами: Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти університету (<https://bit.ly/3QCzefZ>); Кодекс честі студента (<https://bit.ly/3iqVCMZ>); Положення про академічну доброчесність (<https://bit.ly/3vXzHzP>); Положення про запобігання випадків академічного плагіату, визначає процедури перевірки, допустимі показники оригінальності для різних видів робіт (<https://bit.ly/3ZyMUwS>), які встановлюють контроль і моніторинг за якістю вищої освіти ЗВО. Навчально-науковий центр забезпечення якості вищої освіти ПУЕТ організовує наукові, просвітницькі заходи з питань академічної доброчесності, розробляє інформаційні матеріали, положення, рекомендацій з академічного письма. Відповідно до положення «Про академічну доброчесність» в ЗВО розроблена система забезпечення академічної доброчесності (<http://surl.li/arbSP>). В ЗВО впроваджено сучасні технології боротьби з проявами академічної недоброчесності, у тому числі діє система запобігання та виявлення академічного плагіату, всіх видів робіт на наявність ознак академічного плагіату, ЗВО використовуються такі програми: StrikePlagiarism (основний сервіс з 2022 року), Advego PlagiatuS, Unicheck. Як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності на кафедрі правознавства здійснюється автоматизована перевірка курсових робіт і наукових праць студентів на наявність академічного плагіату системою StrikePlagiarism. Сприяючи формуванню у здобувачів навичок академічного письма та популяризації етики написання наукових досліджень, до ОП включено ОК «Основ наукових досліджень...». На зустрічі зі здобувачами ЕГ встановила, що НПП постійно інформують здобувачів про неухильність дотримання положень академічної доброчесності, здобувачі обізнані про безкоштовність та порядок здійснення перевірки наукових робіт (Мельченко Д.) Під час зустрічі з викладачами ЕГ встановила, що питання дотримання/порушення норм академічної доброчесності та запобігання плагіату неодноразово обговорювалося зі здобувачами (Білокін Р., Орел В.) Здобувачі усвідомлюють, що порушення норм академічної доброчесності тягне за собою відповідні санкції. На сайті ЗВО висвітлює заходи, щодо популяризації та просвітницької діяльності щодо розвитку академічної доброчесності сайт бібліотеки (<https://bit.ly/3CCR0dp>), лінки на заходи: (<https://bit.ly/3kanEN8>, <https://bit.ly/3GDD9V8>, <https://bit.ly/3GxDHMT>; <https://bit.ly/3iCl0h1>) Водночас порушень норм академічної доброчесності не було зареєстровано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Відкритість процесу оцінювання навчальних досягнень здобувачів, що забезпечує об'єктивність екзаменаторів. ЗВО визначає чітку політику академічної доброчесності, що впроваджується на цій ОП. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність й сприяння розвитку культури академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Силабуси ОК, РПНД, дистанційні курси потребують оновлення і удосконалення (до 01.09.2023р.) в частині збалансованості і конкретизації розподілу балів, між видами роботи, за які здобувач отримує поточну і підсумкову оцінку. Роботодавці практично не залучаються до проведення навчальних занять. Рекомендуємо: Збалансувати і конкретизувати розподіл балів, між видами роботи, що забезпечить чіткість і зрозумілість правил проведення контрольних заходів для всіх учасників освітнього процесу. Удосконалити (до 01.09.2023р.) збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, особливо заочної форми навчання, за необхідності змінити засоби і методи моніторингу зібраної інформації. Для реалізації освітньої програми та її компонентів, запровадити (до 01.09.2023р.) залучення представників роботодавців до навчальних занять, з метою якіснішого формування фахових компетентностей та програмних результатів навчання здобувачів. Посилити ефективну форму співпраці з роботодавцями в читанні гостьових лекцій професіоналами-практиками: гарантом освітньої програми у межах того чи іншого освітнього компоненту визначається тема, яка найліпше може бути розкрита таким лектором, відповідно – якісніше сформовані фахові компетентності та програмні результати навчання. Крім того, проведення практичних і семінарських занять, керівництво практикою, курсовими, бакалаврськими та магістерськими роботами; участь у роботі екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За цим критерієм виявлені недоліки, що не є суттєвими. Загалом має місце відповідність ОП та освітня діяльність ЗВО за цією програмою критерію 5, а саме: НПП ЗВО застосовують різнорівневі види завдань, у тому числі самоконтроль. У ЗВО є Положення, які містять процедуру проведення контрольних заходів, доступність до яких забезпечується розміщенням їх на сайті ЗВО. Закріплено нормами локальних актів об'єктивність та неупередженість екзаменаторів, а також наявні дієві процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів до яких залучаються представники студентського самоврядування. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, а також такі чинники, як принципи поваги до автономії закладу, урахування контексту та позицій стейкхолдерів, відносний вплив недоліків на відповідний аспект якості освітньої програми та наявність в закладі підходу, орієнтованого на вдосконалення, ЕГ вважає можливим стверджувати про наявність загалом відповідності освітньої програми критерію 5 при наявності недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Викладачі які забезпечують обов'язок дисц відповідають до спеціальн 081 Право. Щодо академ кваліфікації (відповідн НПП до ОК) за останні 5 років (актуальність) з аналізу таблиці наданої на запит ЕГ (19 НПП) встановлено. В.Л.Іщенко (к філ н, доц; Ін мов)-всі статті у фахов видан щодо економ термін. М.М.Романов (к юр н, доц; Крим пр)-переважно статті стосуються прав засуджених, вузька тематика. Ю.А.Суденко (ДФ з Права; Юр психол)- захист ДФ 2022, тема і статті відповідають до ОК. В.В.Сарапин (к філ н, доц; риторика)-2 стат за 2019 недотичні до спец 081 Право. Р.М.Білокінь (д юр н, доц): Адвок-2 стат-2018, 1-2020 індекс у Scopus але не стосуються ОК; Крим-проц -на підтв відповідн надано 1 розділ у колект монограф; Крим пр -підручник як співавтор. Т.В.Іщенко (ДФ з Права; Криміналістика)-захист ДФ 2020, тема і статті відповід до ОК. Н.П.Каменська (д юр н, проф): адмін пр-2 статті 2017 (не актуальні) 1 стаття 2021 стосується адмін процес а не адмін права; Інформ пр- 4 статті 2017 (не акт) 1 – 2020 всі не стосуються ОК. О.В.Солдатенко (д юр н, проф): Адмін проц-1 стаття 2018, 1 – 2019 не стос ОК; Податк пр- 1 стаття 2020 у співавтор 20% особ внеску, стосується не стільки податкового скільки фінанс пр; Фінанс пр- 2 статті 2018, 1 розділ у співавторстві в колект монограф 2019. О.О.Кульчій (к юр н, доц): Господ прав – метод рекомен до курс робіт, що не є підтвердж відповід; Інформ прав – 1 стаття 2019 та розділ у колект монограф 2022; Право інтелект власн –не підтвердж; Цив прав – 1 стаття у 2020 та метод рекоменд до курс роб. Я.Л.Волошина (к юр н): Еколог пр, Порівн конст пр, Юрид деонтолог – з 6 поданих стат (тричі вказується та сама стаття) -три 2016, 2017 не актуальні, 1 стаття 2020 відповідна до Юр деонтол, 1-2020 загальна тематика. Т.М.Колотілова (ДФ з права, Нотаріат)-захист у 2022, статті 2020, 2021 стосуються теми дис та опосередковано ОК. Ж.А.Кононенко (к економ н, доц; Інтернет-технолог в юрид діяльн)-всі подані матеріали з економ тематики. В.А.Орел – старший викл, магістр за двома спец: історик, викладач історії; Право (2021 рік закінч), забезпечує п'ять ОК (Юр логіка, ІДПУ, ІДПЗК, Римське прив пр, Філософія права)- 2 статті 2017 (не актуально), 1 стаття 2018 стосується ІДПЗК, 1 стаття 2022 частково стосується ІДПУ. Щодо інших ОК відповідність не забезпечена. Г.В.Лаврик (д юр н, проф): Конст пр України –з подан статей відповідає одна; Муніцип пр –монограф (заг ред) 2019 і стаття 2020 з того ж питання стосуються вузької теми; ТДПП- відповідає 1 стаття 2022. М.С.Брюховецька (к юр н, доц): Міжнар приват пр, Цив процес пр - загалом забезпечено. Б.В.Стрілець (к юр н): Міжнар публ пр, Міжнар захист прав людини, Право ЄС-на підтвердж відповідності надано 7 статей з яких: 4 - 2015, 2016, 2017 р видан, 3 – 2018, всі статті стосуються інвест діяльн в ЄС (тема дис, захист 2020), частково забезпеч відповідність до ОК Право ЄС, інші 2 ОК – не забезпечено. Р.В.Галич (к юр н, доц) Трудове пр- з трьох статей: 1-2017 р, 1-2020 не стосується труд пр.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблено локальні акти для унормування процедур добору викладачів – Положення про порядок конкурсного відбору для заміщення вакантних посад НПП АНЗ Укоопспілки ПУЕТ (<http://surl.li/asghe>). Відповідно до п.4.5, претенденти на посаду подають і «список наукових та науково-методичних праць за період науково-педагогічної діяльності протягом останніх п'яти років». Попереднє обговорення щодо цього відбувається і на засідання кафедри. Під час зустрічей з НПП та адміністративним і допоміжним персоналом також вказано, що цей показник враховується. Однак, аналіз матеріалів справи і наданих на запит ЕГ засвідчив, що рівень наукової активності викладачів на ОП – низький. Ю. А. Суденко, Т. В. Іщенко, О. О. Кульчій, Я. Л. Волошина, Т. М. Колотілова, М. С. Брюховецька у 2021-2022 не мають опублікованих наукових статей. В. А. Орел – 1 стаття у 2022, у 2019-2021 немає наук статей. Б. В. Стрілець – немає статей у 2019-2022. Р. В. Галич по одній статті у 2018 і 2020, у 2019, 2021, 2022 – немає. О. В. Солдатенко – 1 стаття у 2019 і одна у 2021, 2020 і 2022 – немає. Н. П. Каменська – одна стаття у 2021, у 2018-2020 і 2022 – немає. Р. М. Білокінь – 1 стаття у 2020, у 2019, 2021-2022 – немає. Отже, не можемо говорити, що наукова активність є критерієм добору викладачів на ОП. Хоча у них є статті у виданнях, які індексуються у наукометричних БД (М. В. Романов (1 стаття 2019); Р. М. Білокінь (2 статті 2018, 1 – 2020); О. О.

Кульчій (1 стаття у 2020); у співавторстві Г. В. Лаврик та В. А. Орел (1 стаття у 2022); М. С. Брюховецька (2 у 2020); Р. В. Галич (1 стаття у 2018), однак, як зазначалося у б.1, вони переважно не стосуються проблематики ОК. В. А. Орел (ст викладач, магістр (історія, рік закінчення 2015; право – 2021, стаж НП діяльності – 5 років) викладає п'ять обов'язкових ОК (ІДПУ, ІДПЗК, Юр логіка, Рим прив пр, Філософія права), при цьому повністю забезпечує, у тому числі веде лекції, з Філософ права, ІДПЗК, ІДПУ, хоча Положенням про організацію освітнього процесу п.7.2.1, «Лекції читаються провідними НПП, а також висококваліфікованими фахівцями, які мають значний досвід наукової, науково-методичної та практичної діяльності». Очевидно рівень професіоналізму наразі вимагає підвищення, навантаження В. А. Орел зокрема в частині проведення лекцій варто переглянути. На ОП залучено чотири НПП, які є сумісниками і забезпечують сім обов'язкових дисциплін: Т. В. Іщенко (Криміналістика), Б. В. Стрілець (Міжнародне публічне право, Міжнародний захист прав людини, Право Європейського Союзу), Р. В. Галич (Трудове право), М. С. Брюховецька (Міжнародне приватне право, Цивільне процесуальне право). Вони є кандидатами юридичних наук або ДФ з права, проте, у зв'язку з низькою науковою активністю їх академічна кваліфікація також вимагає підвищення. Крім того, наскільки доцільним є узалежнення викладання семи важливих профільних дисциплін від сумісників. Слід водночас зазначити, що М. С. Брюховецька та Т. В. Іщенко – професіонали-практики, що і є критерієм їх відбору на ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

До організації та реалізації освітнього процесу на ОП роботодавці залучаються різними шляхами. На фокус-групі з роботодавцями вони вказали, що, наприклад, долучаються до державної атестації. Потенційні роботодавці проводять для здобувачів ОП екскурсії для роз'яснення специфіки діяльності того чи іншого органу, структури. Так, в межах вивчення ОК «Митне право» студенти ОП відвідали адміністративне приміщення Полтавської митниці, де начальник Полтавської митниці С. Буяльський розповів про історію становлення та розвиток митної справи у нашій державі, особливості роботи у внутрішній митниці, щодо митного оформлення товарів і вантажів, що переміщуються через митний кордон України, адміністрування митних платежів та митно-тарифного регулювання (<http://www.pravo.puet.edu.ua/>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Значна частина викладачів на ОП має досвід практичної (професійної) правничої діяльності. Так, досвід роботи юрисконсультом має Я. Л. Волошина. Практикуючими адвокати є викладачі М. С. Брюховецька, Н. П. Каменська. Т. М. Колотілова також є адвокатом і помічником нотаріуса. Досвід роботи у правоохоронних органах мають викладачі ОП: Р. М. Білокінь, Т. В. Іщенко (працює у правоохоронному органі), Ю. А. Суденко. Здобувачі на ОП долучилися до відкритої лекції гостьового професора, доктора наук, доцента кафедри освіти дорослих і освіти протягом усього життя Університету штату Північна Кароліна (США) Чеда Хоггана на тему «Навчання впродовж життя для демократії». В інформаційному повідомленні на сайті кафедри правознавства зазначено, що лекція проводилась англійською мовою і стала першою з чотирьох, які доктор Хогган запланував прочитати в межах проекту щодо громадянської освіти дорослих, навчання протягом життя для демократії (<http://www.pravo.puet.edu.ua/>). Цікавою є практика професійного розвитку викладачів шляхом участі у вебінарах, до яких долучаються і здобувачі на цій ОП: вебінар «Міжнародний Суд ООН – головний судовий орган ООН: функції, юрисдикція та правила судочинства», організований Асоціацією правників України (АПУ). Захід є також прикладом залучення до освітнього процесу професіоналів практиків та експертів галузі. Так, спікером був В. Лановий, доцент кафедри міжнародного публічного права юридичного факультету Університету Лавала (Канада), доктор філософії права у галузі міжнародного права (Женевський інститут міжнародних наук та розвитку), який має досвід роботи: на посаді юридичного помічника в Міжнародному суді ООН із суддею Мохамедом Беннуна (Марокко) та двома суддями ad hoc; на посаді консультанта Управління Верховного комісара ООН з прав людини. Викладачі кафедри взяли також участь у вебінарі «Історія та сучасний стан міжнародного права щодо біженців», до якого долучились і студенти та прослухали інформацію від експертки в галузі – Ольги Поєдинок, кандидатка юридичних наук, адвокатка, доцентки кафедри міжнародного права Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка, очільниці ГО «Студія сучасного права» та Громадської ради при Державній міграційній службі України, члена Колегії Державної міграційної служби України (<http://www.pravo.puet.edu.ua/>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО є Програма розвитку лідерських якостей НПП і студентів на 2017-2022 (<http://surl.li/atmnw>). Нею передбачено проведення семінарів, тренінгів та інших заходів з метою формування та розвитку soft skills (міжособової комунікації, бути переконливим, знаходити підхід до людей, вести переговори, вміти працювати в команді, неконфліктність, стресостійкість, тайм-менеджмент, креативність, постійного особистісного розвитку, відкритості до навчання та готовність ділитися знаннями, прагнути до інновацій, готовності до викликів, ініціативності, тощо). У ЗВО є Положення про професійний розвиток НПП (<http://surl.li/elwwf>), відповідно до п.5.7 якого, викладачі мають проходити підвищення кваліфікації передусім з навчальних дисциплін, які забезпечують; якщо викладають декілька, то з кожної навчальної дисципліни. Аналіз відповідної інформації засвідчив, що НПП на

ОП підвищують свою кваліфікацію, але. Я. Л. Волошина – 7 вебінарів кожний по 1,5 кредити. Загалом це відповідає Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (постанова КМУ від 21.08.2019 № 800), згідно з п. 23 якого, «Обсяг підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої і післядипломної освіти протягом п'яти років не може бути меншим ніж шість кредитів ЄКТС». Проте, вебінари сприяли лише у розвитку soft skills, деякі дублювалися – 2 вебінари щодо оформлення статей для наукометричних БД і не стосувалися жодного ОК, які забезпечує викладачка, а це: Екологічне право, Порівняльне конституційне право, Юридична деонтологія. Г. В. Лаврик – підвищення кваліфікації «Поліграфолог», «Методика виявлення, мінімізації, локалізації і запобігання економічним, фінансовим, корупційним, правовим, кадровим, інформаційним ризикам із застосуванням поліграфа (детектора брехні) та супутніх профільних технологій і систем» (6 кредитів) – немає стосунку до ОК Конституційне право України та Муніципальне право, які викладає. М. М. Романов викладає Кримінальне право – підвищення кваліфікації «STEM-освіта: науково-практичні аспекти та перспективи розвитку сучасної систем і освіти в умовах війни (6 кредитів) – не стосується ОК. М. С. Брюховецька забезпечує Міжнародне приватне право, Цивільне процесуальне право – стажування «Міжнародний інноваційний науково-педагогічний досвід підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії (PhD)» (4 кредити) – не стосується ОК. У розвитку академічної кваліфікації в контексті відповідності до ОК, які викладає, сприяло науково-педагогічне стажування «Вища юридична освіта в Європейському союзі: досвід, особливості, цифровізація» (6 кредити), яке пройшов Р. М. Білокінь.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Викладачі на ОП розвивають викладацьку майстерність шляхом підвищення кваліфікації у форматі вебінарів за такими темами: Інноваційні форми сучасної освіти на прикладі Google meet, Google classroom платформ (1,5 кредити); Сервіс хмарного сховища для онлайн-навчання на прикладі платформи Zoom (1,5 кредити). В ПУЕТ організують підвищення кваліфікації, так Р.В.Галич проходить «Тренінгові технології в навчанні», 19-30 листопада 2018 р., 108 годин. Для підвищення рівня викладацької майстерності загалом та зокрема з ОК Інформаційне право О. О. Кульчій взяв участь в Освітньому таборі «Академія приватності», метою якого було запровадження в Україні стандартів і системи викладання у ЗВО курсу із захисту персональних даних під час підготовки фахівців у сфері права, кібербезпеки, охорони здоров'я, медіа та реклами (<http://www.pravo.puet.edu.ua/>). У ЗВО є Положення про рейтингове оцінювання НПП в ПУЕТ (<http://surl.li/atbcc>). Метою рейтингування є стимулювання НПП до розвитку та підвищення компетентностей. Місце у рейтингу визначається за сукупністю показників рівня наукової та професійної активності викладача. За результатами рейтингового оцінювання передбачено заохочення. Під час зустрічі НПП зазначали, що до наукової активності їх стимулюють зокрема шляхом відшкодування частин витрат за публікацію у наукометричних БД. Положенням передбачено оприлюднення результатів рейтингування. На сайті викладено Рейтинги 2020 (<http://surl.li/eurth>), 2021 (<http://surl.li/atlki>), 2022 (<http://surl.li/elxad>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Значна частина викладачів на ОП має досвід професійної правничої діяльності у правозахисних та правоохоронних органах, що забезпечує практикоорієнтований підхід у навчанні й викладанні на ОП. Проводяться лекції гостьового професора Чеда Хогана (США) англійською мовою. До вебінарів, які проводять експерти в галузі, долучаються і викладачі, і здобувачі освіти на ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Результати наукової діяльності викладачів (теми доступних для ЕГ наукових праць викладачів) не корелюють з тематикою обов'язкових компонентів на ОП, які вони забезпечують (за винятком 6 навчальних дисциплін). Рівень наукової активності викладачів на ОП – низький, що не дозволяє говорити про високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми. У зв'язку з цим, повною мірою не забезпечується досягнення цілей та програмних результатів навчання, визначених ОП. Підвищення кваліфікації викладачів на ОП переважно стосується розвитку soft skills і не дотичне до проблематики навчальних дисциплін, які вони забезпечують. Рекомендуємо: Для забезпечення відповідності результатів наукової діяльності викладачів до тематики обов'язкових компонентів на ОП, які вони забезпечують, упродовж 2023 року опублікувати статті у наукових фахових виданнях з відповідної тематики. Увідповіднити тематику підвищення кваліфікації викладачів на ОП до проблематики навчальних дисциплін, які вони забезпечують. Структурним підрозділам ЗВО, відповідальним за якість ВО та якість ОП, здійснювати моніторинг за перебігом і результатами виконання цих рекомендацій.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма та/або освітня діяльність за цією програмою частково відповідає визначеному критерію. Вирішальним для зниження рівня відповідності за цим Критерієм до «Е» є те, що рівень наукової активності викладачів на ОП є низьким, а наявні наукові результати практично не корелюють з тематикою обов'язкових компонентів, які вони викладають на ОП, як і підвищення кваліфікації викладачів, що переважно стосується розвитку soft skills і не дотичне до проблематики навчальних дисциплін. Деякі ОК забезпечується (у т.ч. проведення лекцій) викладачами без наукового ступеня з невеликим досвідом науково-педагогічної діяльності. Викладання 7-ми ОК узалежнено від зовнішніх сумісників, академічна кваліфікація яких також вимагає підвищення. Все це не дозволяє повною мірою забезпечити досягнення визначених в ОП компетентностей та ПРН, у тому числі і щодо врахування у процесі розробки й оновлення змісту ОК актуальних наукових розробок і сучасних практик. Необхідно визначити можливості щодо усунення виявлених недоліків протягом одного року.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

На ОП наявна достатня матеріально-технічна база для здійснення освітнього процесу в очному та дистанц. форматах. Під час ознайомлення з мат-техн. базою за ОП членам ЕГ було продемонстровано наявність лекційних аудиторій (ауд.336, 331, 330, 317, 213, 214), оснащених обладнанням для дистанц. навчання (комп'ютер, мікрофон, веб-камера, проектор, телевізор). Зокрема, під час огляду в одній з аудиторій відбувався процес навчання в режимі онлайн з використанням даного обладнання викладачем, який був фізично присутній в ауд. Продемонстровано наявність аудиторій для практичних занять, навчальн. зали судових засідань, ауд. для проведення круглих столів, ауд. для вивчення іноземних мов, комп'ютерних класів для тестув., а також лабораторії криміналістики, оснащеної інформ.стендами, криміналіст. музеєм та криміналіст. скринькою. На окрему увагу заслуговує наявність навчального юридичного центру ПУЕТ «Правова СТУДІЯ», у наявності якого пересвідчилась ЕГ під час дистанційної експ-зи та який сприяє досягненню визначених ОП ПРН практичного спрямування та мети ОП – вирішення практичних задач у сфері права. Під час резервної зустрічі члени ЕГ ознайомилися з бібліотекою ВНЗ Укооспілки «ПУЕТ», а саме з її читальним залом та електронним чит. залом. Комп'ютери з останнього були демонтовані та евакуйовані до безпечного приміщення і наразі не використовуються. У чит. залі була розміщена виставка навчальної літератури за ОП, зокрема, підручники та збірки періодичної літератури. На запит ЕГ було зазначено, що підручники за навчальними дисциплінами є актуальними і датуються 2020-2022 рр. випуску. Окремим структурним підрозділом бібліотеки є медіатека, яка, як було продемонстровано членам ЕГ, налічує 19 роб. місць та забезпеч. доступ до наукової літератури за ОП у періодичних фахових виданнях останніх років випуску у форматі pdf., посібників викладачів кафедри, а також можл-сть доступу до навчальних відеофільмів та аудіокниг. Щодо наявності підручників в ел. форматі гарант повідомив, що в ел. каталозі бібліотеки наявний перелік підручників та може бути наявний їх зміст. Під час зустрічі кер-к бібліотеки повідомила, що бібліотекою здійснюється співробітництво з видавництвом «Право» та систематично поповнюється література за ОП; доступ здобувачів до бібліотеки доступний через студентську перепустку, а дистанційно – через індивідуальний логін і пароль. Під час фокус-групи здобувачі ВО зазначили, що бібліотекою користуються та мають до неї доступ через абонемент, а також дистанційний доступ до наук. статей в цифровому форматі. На запитання ЕГ здобувачі повідомили, що також користуються комп'ютерною залом для проходження тестування, а медіатекою не користувались. Наведене свідчить про в загальному достатню забезпеченість здобувачів ВО навчально-методичними матеріалами в умовах офлайн навчання. Водночас, доцільно забезпечити доступ до ел. версій навчальних підручників за ОП для здобувачів ВО дистанційної форми навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Для здобувачів та викладачів ВО за ОП надається безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. На веб-сайті ВНЗ Укооспілки «ПУЕТ» у розділі «Публічна інформація» в Положенні про надання платних послуг центром інформаційного забезпечення освітнього процесу (<http://surl.li/etlwd>) та Переліку платних послуг, які надаються ВНЗ Укооспілки «ПУЕТ» (<http://surl.li/etlwg>) відсутні положення про доступ викладачів і здобувачів ВО до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів в межах ОП на платних умовах. Під час резервної зустрічі к-к бібліотеки повідомила, що доступ здобувачів ВО до інформаційних ресурсів бібліотеки здійснюється за допомогою спеціальної перепустки зі штрих-кодом, а в режимі онлайн – за допомогою індивідуального логіну та пароля. У свою чергу під час фокус-групи здобувачі ВО зазначили, що мають вільний доступ до ресурсів бібліотеки як в очному, так і дистанційному форматах у згаданий вище спосіб і безпосередньо користуються інформаційними ресурсами бібліотеки. Також безоплатною для здобувачів ВО є участь та публікація тез доповідей у студентських наукових конференціях, про що було повідомлено членам ЕГ під час фокус-групи з представниками студ. самоврядування. За результатами фокус-групи з

адміністративним персоналом було встановлено, що від ЗВО надається фінансова підтримка викладачам ОП для публікацій у наукових фахових виданнях. Наприклад, завідувачем науково-організаційного відділу було вказано, що викладачі отримують фінансову компенсацію від ЗВО до 50% вартості за публікації у виданнях, які включені до науково-метричних баз даних Scopus та Web of Science. Зокрема, були перелічені імена викладачів за ОП, які здійснювали такі публікації та отримували фінансові компенсації. У СО с.18 зазначено, що ЗВО надає фінансову підтримку здобувачам ОП для участі студ. конференціях та олімпіадах, зокрема, «поїздка 31.01.-01.02.2022 здобувача ОПШ на Зимову Школу Асоціації юридичних клінік» (даний здобувач не був присутнім під час фокус-груп) та «компенсація вартості участі здобувачкам ОПШ вартості дист. участі у World Justice Forum 2022 (30.05-3.06.2022), Гаага». Під час фокус-групи з НПП викладач, яка безпосередньо брала участь у даній події повідомила, що фінансова підтримка для участі від ЗВО не надавалася. Водночас, під час цієї зустрічі іншим викладачем було зазначено, що від ЗВО оплачувалась саме участь учасниць події з числа здобувачів ВО. Під час фокус-групи з адміністративним персоналом директор міжнародного науково-освітнього центру та завідувач науково-організаційного відділу повідомили, що до даного проекту залучені не були та не володіють інформацією про фінансову підтримку учасникам

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У ЗВО в цілому створені умови для безпечн. освітн. процесу, зокрема завдяки укриттю на цокольному поверсі будівлі ЗВО. В укритті, як показ. гарантом на відео (<http://surl.li/etmkc>) знаход. спец. облаштовані навч. аудиторії, у яких здобувачі ВО можуть продовж. осв. процес у разі оголош. повітряної тривоги. Гарант повідомив, що дані ауд. мають підключ. до резервного освітлення від генератора в разі відключ. електроенергії. На запит ЕГ гарантом було надано в ел. кабінеті акредитаційної справи наказ ВНЗ Укоосплки «ПУЕТ» від 16.02.2022 «Щодо визнач. місця для тимч. укриття працівників і студент. під час можливих надзвич. сит. воєнного х-ру», який містить пам'ятки черговому навч. корпусу ун-ту, черговому гуртожитку та мешканцям гуртож. щодо дій у разі отрим. сигналу «Повітряна тривога». Також в ел. кабінеті надано наказ від 06.09.2022 р. «Щодо захисту працівників, студ. та мешк. гуртожитків, ефективного реагув. на виникнення надзвич. сит. воєнного х-ру», яким посилювалася роз'яснювальна робота серед прац-ків і студентів щодо правил поведінки під час можлив. надзвич. сит. воєнного х-ру.; надано Рекомендації керівн. складу, кер-кам структурних п-лів ун-ту щодо провед. бесід з прац-ми та здобувачами фахової ВО з пит. уникн. враження мінами і вибухонебезпечн. предм. та поведінки у надзвич. сит. Під час фокус-груп здобувачі ВО та представники студ. самоврядування зазнач., що з прав. поведінки у разі повітряної трив. ознайомлені; керівництвом ун-ту регулярно проводяться тренінги з питань техніки безпеки під час повітр. тривоги та з правил дотрим. цив. безпеки. Староста гуртожитку зазначив членам ЕГ, що йому не відомо про наявність внутр. розпоряджень ЗВО щодо правил поводження під час повітр. тривоги для мешк. гуртожитку. У ЗВО створено можлив. навчання із вик. мережі інтернет та відеозв'язку в умовах відключення електроенергії. Гарантом було надано відеозапис із демонстрацією студій дистанц. навчання (<http://surl.li/etlpa>), обладн. комп'ютерами для провед. онлайн лекцій та для занять невеликої к-сті здобувачів. Живлення цих студій здійснюється від генератора, що забезпеч. м-сть зв'язку в умовах відключ. електроенергії. ЗВО створює відповідні умови та сприяє задоволенню потреб та інтересів здобувачів ВО. Наприклад, для здобувачів наявна можл-сть прожив. у гуртожитках (<http://surl.li/etvmu>)—СО с.18; діє Центр мистецтв і дозвілля (<http://surl.li/asvuf>)—СО с.18, а також спорт. комплекс (<http://surl.li/elxbrp>) та спорт. майданчик, наявність яких була продемонстров. гарантом під час експертизи; діє Психологічна служба—СО с.18. Під час фокус-групи зі здобувачами та студ. самоврядуванням було підтверджено вик. даної мат.-техн. бази під час осв. процесу. В межах ОП проводяться опитув. здобувачів ВО різних курсів (<http://surl.li/etvoj>). Здобувачі повідомили, що посилання на опитув. доводяться до них через сайт ЗВО та розсил. на ел. пошту здобувачів. Згідно з СО с.18 для забезпеч. потреб здобувачів «відшук. можл-сті розшир. вивч. іноземн. мов» та «оновлюється л-ра».

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня та інформаційна підтримка здобувачів ВО за ОП загалом є достатньою, за винятком незначних недоліків. Зокрема, як вказано у СО с.18 інформ. підтримка здійснюється, серед іншого, через персональні ел. кабінети в СДО Moodle, систему онлайн доступу до розкладу аудиторн. занять (<http://surl.li/etwrb>) та веб-сайт кафедри (<http://surl.li/etwre>), на якому у відкритому доступі розміщена інф. про навч.-методичне забезпечення спец-сті 081 «Право» для бакалаврського рівня, склад кафедри правознавства, результати опитувань, контакти з представниками кафедри та ін. Як було встановлено ЕГ під час зустрічі зі здобувачами, комунікація кафедри зі студентами здійснюється переважно за допомогою ел. пошти, тел. зв'язку, кураторів та онлайн зустрічей. Здобувачі денної форми навч. зазначили, що використовують СДО Moodle та систему онлайн розкладу занять під час осв. процесу, тоді як здобувачі заочної форми навч. не володіють достатньою інф. про розклад занять та розклад екзаменаційної сесії. Один з таких здобувачів повідомив, що при спробі зв'язатися з методистом кафедри та з кафедрою безпосередньо за допомогою тел. зв'язку не було надано чіткої відповіді на запитовану інформацію про розклад занять. Окремий вид комунікації зі студентами полягає у проведенні регулярних опитувань здобувачів за ОП, формуляри яких, за словами здобувачів, надсилаються на їх ел. пошту. Рез-ти опитувань розміщені на сайті кафедри (<http://surl.li/etwsy>). Організаційна підтримка здобувачів здійснюється у декілька способів: через діяльність студ. Омбудсмена, який згідно з п. 2.2 Положення (<http://surl.li/attrr>) здійснює представницьку, превентивну, дорадчу, інформаційну та захисну функції та через організаційну і фін. підтримку здобувачів та органів студ. самоврядування. Наприклад, під час фокус-груп ЕГ з'ясувала, що студ. самоврядування може

отримувати фінансув. від ЗВО для проведення навч./соц. проєктів шляхом звернення до відповідального проректора зі служб. запискою. У СО – с.18 вказано про фінансув. участі здобувачів у конференціях та міжн. форумах, що також було зазначено під час зустрічі з НПП. Як було з'ясовано ЕГ під час фокус-групи із сервісним персоналом, на ОП здійснюється консультув. здобувачів з питань проходження практики, а також надається психологічна підтримка здобувачам на базі Психологічної служби (психолог повідомила, що здобувачі зверт. за психологічною допомогою переважно через веб-сайт ЗВО (<http://surl.li/etwvff>)). Соц. підтримка здобувачів здійснюється через надання пільг (<http://surl.li/etwvm>) в оплаті вартості осв. послуги у розмірі 100% вартості осв. послуги за перший рік або перший семестр навч., а також у розмірі 50% для студентів, батьки яких загинули внасл. збройної агресії РФ; та через призначення іменних стипендій (<http://surl.li/aswbv>). На ОП були випадки отримання здобувачами іменних стип. Полтавської міськ. ради. Наведене свідчить про достатню організаційну, консульт. та соц. підтримку, яка надається здобувачам ОП під час осв. процесу.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО загалом створені умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Розділ VIII «Спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти» Правил прийому до ВНЗ Укооспілки «ПУЕТ» у 2022 р. (<http://surl.li/epowx>) передбачає умови проходження конкурсного відбору особами з особливими освітніми потребами у відповідності з Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 27.04.2022 №392 (зі змінами, внесеними наказом МОН від 02.05.2022). У СО с.18 вказується, що про наявність пандусу для осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення. Згідно з СО с. 18 за результатами Висновку з обстеження території ВНЗ Укооспілки «ПУЕТ» та виконання Ліцензійних умов щодо безперешкодного доступу до будівель, приміщень університету осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення за адресою м. Полтава, вул. Коваля, 3 (2021 р.), наданого Громадською організацією «Східно-Європейська академія наук» (виконавець Северин О.А) (<http://surl.li/aswbs>) надано висновок про відповідність території ВНЗ Укооспілки «ПУЕТ» Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності щодо доступності до навчальних приміщень осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп. Під час ознайомлення з мат.-техн. базою гарант продемонстрував членам ЕГ наявність пандусу для осіб з обмеженими можливостями та наявність кнопки для виклику чергового, який допомагає потрапити таким особам у приміщення ЗВО. У СО с.19 також вказано, що на ОП є приклад навчання за дистанційною формою навчання особи з особливими освітніми потребами та здобувача, який перебував місці позбавлення волі (дані особи не були присутні під час фокус-груп). Під час фокус-групи з НПП, один із викладачів зазначив, що випадки навчання осіб з обмеженими освітніми можливостями осіб на ОП були і здійснювались за дистанційною формою навчання за підтримки соц. фонду. На запитання ЕГ про те, які можливості створює ЗВО для навчання осіб з особливими освітніми потребами, цим же викладачем було зазначено про наявність пандусу для потрапляння у приміщення ЗВО та аудиторії на першому поверсі задля уникнення необхідності додаткового пересування осіб з обмеженими можливостями та маломобільних осіб будівлею ЗВО. Водночас у гуртожитках для здобувачів ВО пандуси та умови для осіб з обмеженими можливостями відсутні, про члени ЕГ дізналися під час ознайомлення з приміщенням гуртожитку. Відповідно, ЗВО створює достатні умови щодо реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, що підтверджується наявністю відповідної матеріальної бази, необхідної для безперешкодного потрапляння у приміщення ЗВО та аудиторії для навчання, які з розміщені на першому поверсі і використовуються з цією метою.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО в цілому врегульовано на нормативному рівні порядок виріш. конфліктних ситуацій, який розміщ. на сайті ВНЗ Укооспілки «ПУЕТ» у розділі «Публічна інформація». Зокрема, наявні такі локальні нормативні акти, як Положення про корпоративну культуру (<http://surl.li/attsj>), Кодекс честі студента (<http://surl.li/attsu>), який визнач. основні принципи поведінки студентів. Згідно з Положенням про Правила виріш. конфліктних сит. у ВНЗ Укооспілки «ПУЕТ» (<http://surl.li/arbqt>) визначено загальні засади запобігання конфліктним сит. та деталізована процедура врегулюв. конфліктних ситуацій. Зокрема, у п.7.1 Положення передбачено, що «у разі виникнення конфліктної сит., що пов'язана з утиском, булінгом, дискримінацією, конфліктом інтересів, сексуальними домаганнями та корупцією будь-які суб'єкти конфліктної сит. мають право подати зверн. Щодо виріш. конфлікту на ім'я ректора ун-ту». Також встановлені вимоги до такого звернення (форма, спосіб подання) та безпосередньо порядок врегулювання конфліктної ситуації за участі уповноваженої особи, яка призначається ректором, а в разі неможливості вирішити конфліктну ситуацію – порядок створення та участі комісії з питань врегулювання конфліктних сит. (п.п. 7.2-7.12 Положення). У СО – с.19 вказано про наявність у Положенні про студентський гуртожиток (<http://surl.li/asmpa>) механізму вирішення конфліктних сит. (п.2.25.3.9). Під час фокус груп здобувачі денної форми навч. та члени студ. самоврядування повідомили, що з процедурою виріш. конфліктних ситуацій ознайомлені, випадків наявності конфліктних ситуацій за даною ОП не було. Водночас здобувачі заочної форми навчання не володіють інформацією про наявні в ЗВО механізми вирішення конфліктних ситуацій (резервна зустріч). Позитивною практикою є наявність в ЗВО посади Омбудсмена, діяльність якого регулюється Положенням (<http://surl.li/bdnnv>), а на сайті ЗВО приділений окремий розділ та розміщена анкета для звернень студентів (<http://surl.li/arbst>). Під час фокус-групи із сервісним персоналом чинним Омбудсменом було повідомлено, що дана

ініціатива була впроваджена в рамках фінансування за проектом «Erasmus+ AESOP» (<http://surl.li/esftq>) та вважається першою в Україні практикою введення посади студентського Омбудсмена. Також було зазначено, що здебільшого звернення від здобувачів ВО надходять в усній формі, що сприяє оперативному забезпеченню потреб здобувачів. Для запобігання і протидії корупції у ЗВО діє Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції, до якої можна звернутися усно телефоном, письмово чи електронним листом (<http://surl.li/etwho>). Результати діяльності Уповноваженої особи за 2022 рік містяться у Звіті (<http://surl.li/etwig>). У ЗВО також розроблена Антикорупційна програма (<http://surl.li/etwhv>). Під час фокус-груп зі здобувачами та НПП було повідомлено про відсутність корупційних проявів під час осв. процесу. Наведене свідчить про наявність та доступність для здобувачів механізму вирішення конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічна база ЗВО сприяє досягненню окремих програмних результатів навчання, визначених освітньою програмою. Зокрема, можливість проходження здобувачами практики у навчально-юридичному центрі ПУЕТ «Правова СТУДІЯ» створює умови для досягнення програмного результату навчання РН 22 («Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях»). Наявний у бібліотеці ЗВО доступ до підручників, посібників та наукової фахової літератури останніх років видання сприяє досягненню таких програмних результатів навчання, як РН 3 («Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел»), РН 14 («Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності»), РН 15 («Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних»). Наявність обладнання в лекційних аудиторіях для проведення дистанційних занять (комп'ютери, мікрофони, веб-камери, проектори, телевізори) відповідає потребам сьогодення щодо забезпечення відеоконференцз'язку. Безпеці освітнього середовища сприяє наявність укриття зі спеціально облаштованими аудиторіями для навчання та наявність резервного живлення електроенергії. Позитивною практикою є присвоєння стипендій ЗВО та залучення здобувачів до участі у стипендіальних програмах. Сильною стороною за критерієм 7 також є наявність посади студентського Омбудсмена, запровадженої в рамках фінансування проекту Erasmus+.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутність електронного доступу до сканованих копій навчальних посібників за циклом професійної підготовки ОП Право перешкоджає якісному вивченню навчального матеріалу здобувачами, які навчаються у дистанційному форматі та не мають фізичного доступу до бібліотеки. Зазначена слабка сторона зумовлюється тим, що надання необхідних здобувачам електронних ресурсів у вигляді повнотекстових підручників та навчальних посібників, зокрема, є однією з функцій бібліотеки згідно з п. 6.10 Положення про бібліотеку (<http://surl.li/eylnt>); а відповідно до п.6.2 Положення про дистанційний курс (<http://surl.li/eylpt>) при формуванні дистанційного курсу «до списку інформаційних джерел додаються ... посилення на бібліотеку Університету, скановані книги, статті». Здобувачі заочної форми навчання погано поінформовані про освітній процес (погано орієнтуються у переліку навчальних дисциплін; переліку дисциплін, які виносяться на іспит; тривалості навчання за освітньою програмою, процедури вирішення конфліктних ситуацій). У приміщенні гуртожитків відсутні умови для доступу осіб з обмеженими можливостями та маломобільних осіб (відсутні пандуси). Рекомендуємо: До початку 2023/2024 навч. року забезпечити оприлюднення електронних версій навчальних підручників циклу професійної підготовки за ОП для забезпечення до них доступу здобувачів ВО, які навчаються у дистанційному форматі. До початку 2023/2024 навч. року забезпечити наявність пандусів у гуртожитках ЗВО для можливості безперешкодного доступу осіб з обмеженими можливостями та мало мобільних осіб до приміщення гуртожитку. Гаранту ОП та студентському Омбудсмену не рідше одного разу на семестр організувати зустрічі зі здобувачами денної та заочної форми навчання про зміст освітньої програми, перелік навчальних дисциплін та про наявні у ЗВО механізми вирішення конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня програма 081 Право та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 7 «Освітнє середовище та матеріальні ресурси». За результатами аналізу відомостей про самооцінювання та виїзної акредитаційної експертизи встановлено повну відповідність підкритеріям 7.2 («Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми»), 7.3 («Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та

дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси»), 7.6 («Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми»). Водночас виявлено несуттєві недоліки за підкритерієм 7.1 («Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання») – в частині відсутності дистанційного доступу до сканованих копій навчальних посібників за циклом професійної підготовки ОП Право; підкритерієм 7.4 («Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою») – в частині низького рівня поінформованості здобувачів заочної форми навчання про зміст освітньої програми, перелік дисциплін, які вносяться на екзаменаційну сесію та порядок вирішення конфліктних ситуацій; та підкритерієм 7.5 («Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою») – в частині відсутності умов доступу до гуртожитків ЗВО (зокрема, відсутності пандусів) для осіб з обмеженими можливостями та маломобільних осіб. Виявлені недоліки суттєво не впливають на функціонування освітньої програми та досягнення цілей і програмних результатів, визначених у ній, і можуть бути усунуті у процесі поточної діяльності ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У цілому ЗВО дотрим. визначених процедур розробл., затвердж., моніторингу та перегляду ОП у ВНЗ Укооспілки «ПУЕТ». Дані процедури регулюються Положенням про освітню програму (<http://surl.li/elwzb>) та Положенням про систему внутр. забезпеч. якості ВО (<http://surl.li/egtbn>). Етапи розробки і затвердж. ОП врегульовані п. 4.6 Положення про ОП та включають створення проєктної групи на чолі з гарантом; розробку ОП проєктною групою; обговор. проєкту ОП на засіданні кафедри; розміщ. проєкту ОП для громадського обговор. протягом місяця на веб-сайті ПУЕТ; аналізув. зауважень і пропозицій щодо проєкту ОП, її корекція, та оприлюдн. таблиці пропозицій і зауважень на сайті кафедри; зовнішнє рецензув. ОП; обговор. ОП на засіданні кафедри і погодження Навч.-наук. центру забезпеч. якості ВО (ННЦЗЯВО); розгляд на засід. вченої ради інституту; схвал. ОП та навч. плану вченою радою ПУЕТ, затвердж. і введ. в дію наказом ректора. Згідно з п.4.8 Положення про ОП «моніторинг освітніх програм здійснює робоча група освітньої програми щорічно», а на підставі результатів поточного моніторингу робоча група ОП переглядає та здійснює оновлення ОП (п.4.9.). Робоча група згідно з Положенням скл. з НПП та (або) наук. працівників. У СО – с.19 вказаний розподіл обов'язків при розробці ОП: роб. група на чолі з гарантом забезпеч. рецензування і обговорення якості ОП, а також виявлення та усунення невідповідностей; завідувач кафедри здійснює адміністративне управл. ОП та забезпеч. реалізацію НПП кафедри їх обов'язків; адміністрування і контроль за процедурою перегляду ОП здійснює директор Навч.-наукового інст. денної освіти та ННЦЗЯВО. У СО – с.20 вказано, що під час перегляду ОП «пит. удосконалення ОП обговор. на засід. кафедри правознавства, на публ. захистах практик за уч. потенц. роботодавців, під час зустрічей зі стейкхолдерами». Згідно з СО – с.20 та рез-ми фокус-групи з гарантом ОП ЕГ встановила, що ОП переглядалася та оновлювалася щороку, а в 2022 р. переглядалася двічі – у плановому та позаплановому (у зв'язку з оновленням Стандарту ВО 20.07.2022 р.) порядках. Проєкт ОП (<http://surl.li/etxkx>) для планового перегляду у 2022 р. був розміщений на веб-сайті ПУЕТ (<http://surl.li/erug>), що свідчить про виконання вимоги із оприлюднення проєкту для публічного обговор. Як зазначив гарант, у 2022 р. ОП не зазнала істотних змін, крім привед. ОП у відповідність до оновленого стандарту щодо компетентностей та рез-ів навчання. Конкретні зміни, які були внесені в ОП після останнього прегляду відображ. в СО – с.20 (включено дисц. «Порівн. конст. право», дисц. «Госп. процес. право» перенесено до вибіркових, включено ОК «Фізична підг., самозахист і домедична доп.», збільш. на 1 кредит обсяг практики в суд. і правоох. орг.). Щодо викликів, які виникали при процедурі перегляду ОП гарант зазначив, що істотні зміни в ОП відбув. приблизно кожні 2 роки (наприклад, у 2021 р. такі зміни відбулися у зв'язку із включ. дисципліни «Міжнар. захист прав людини»).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

До участі у процесі періодичного перегляду ОП долучаються окремі здобувачі д/ф, деякі їх позиції враховуються. ЕГ встановила факт участі здобувача ВО у складі робочої групи ОП (<http://surl.li/etxsb>), про що також зазначили здобувачі та НПП під час фокус-груп. Здобувачі з/ф які були на зустрічі не знайомилися зі змістом ОП. Основним способом отримання зворотного зв'язку від здобувачів у ЗВО є анонімні опитування, проведення яких врегульовується Положенням (<http://surl.li/etxsg>). Здобувачі повідомили, що формуляри для проходження опитувань отримують на ел. пошту. Такі опитування, серед іншого, містять запитання відкритого типу щодо пропозицій здобувачів ВО із удосконалення осв. процесу. та запитання із закритим переліком відповідей для визначення задоволеності здобувачів осв. процесом. Деякі запитання мають заздалегідь визначений перелік відповідей загального х-ру, які не дають можливість чітко визначити потреби здобувачів ВО (наприклад, варіант відповіді «бажано збільшити к-сть годин аудиторних занять на тиждень» не дає можливості встановити конкретні дисципліни, щодо яких потребується збільш. аудиторн. занять). Відповідно, доцільно створити для здобувачів можливість при проходженні опитування конкретизувати свої потреби у змістовному наповненні ОП. Під час фокус-

групи представники НПП повідомили, що здійснюють опитування здобувачів в кінці викладання своїх дисциплін щодо їх удосконалення; також враховуються побажання здобувачів, озвучені під час захисту матеріалів практики. Результати таких усних опитувань потім обговорюються на засіданнях кафедри та узагальнюються. За результатами публічного обговорення проекту ОП на веб-сайті ПУЕТ у січні-лютому 2022 р. було враховано деякі позиції здобувачів ВО, але ці пропозиції стосувалися не змістовних, а організаційних аспектів осв. процесу за ОП (<http://surl.li/erusq>). Водночас, згідно з Положенням про студ. самоврядування (<http://surl.li/asmpr>) в органів студ. самоврядування (ОСС) наявна можл-сть звертатись до ректорату, кафедр щодо вдосконал. осв. процесу. Наприклад, під час засідання кафедри правознавства 27.01.2022 р. та 29.08.2022 р. було заслухано пропозиції студента щодо змістовного наповнення навчальних дисциплін за освітньою програмою та збільшення обсягу виробничої практики (витяги з протоколів додані гарантом в ел. кабінеті акредитаційної справи). Гарант повідомив, що ОСС залуч. до затвердження програми ОП на засіданнях вченої ради. Проте, за результатами фокус-групи з представниками студ. самоврядування ЕГ встановила, що представники ОСС фактично не брали участі в останньому перегляді ОП 081 Право за бакалавр. рівнем. Натомість, участь ОСС у визначенні потреб здобувачів здебільшого полягає у проведенні опитувань. Врахування позиції здобувачів при перегляді ОП переважно полягає у зміні к-сті лекційних та практичних занять, про що повідомили члени НПП, а також у включенні ОК «Фізична підг., самозахист і домедична підг.» та коригуванні списку вибіркових ОК (СО – с.20).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці загалом беруть участь у процесі перегляду ОП та надають свої рекомендації щодо вдосконалення змісту ОП. У СО – с. 20 зазначено про залучення до розробки та формування змісту ОП роботодавців та практиків у сфері права, а за результатами наданих ними пропозицій до ОП були включені такі дисципліни, як «Порівняльне конституційне право» (обов'язкова), «Медичне право» та «Міжнародні гранти» (вбіркові). Гарант ОП повідомив, що залучення роботодавців до перегляду ОП здійснюється в ініціативному порядку шляхом їх запрошення кафедрою для надання пропозицій, а також у процесі проходження здобувачами практики. Крім того, за ОП практикується залучення викладачів-практиків до викладання на основі погодинної оплати праці, що також сприяє наданню ними рекомендацій щодо покращення ОП. На запит ЕГ гарантом було завантажено до ел. кабінету акредитаційної справи витяги з протоколу засідань кафедри правознавства, які підтверджують участь роботодавців в обговоренні ОП та наданні рекомендацій щодо її вдосконалення. Наприклад, на засіданні кафедри правознавства ВНЗ Укооспілки «ПУЕТ» 26.01.2021 р. були присутні: детектив Третього відділу детективів Першого підрозділу детективів Головного підрозділу детективів НАБУ Жувака С.О., який надав пропозицію спрямовувати осв. процес на формування у здобувачів практичних навичок; юристконсульт Полтавського обл. центру з гідрометеорології Українського гідрометцентру ДСНС Усенко Д.В., яка порадила в межах ОП приділяти більшу увагу питанням документообігу та організації діловодства в держ. Установах та ін.; директор Регіонального центру з надання БПД у Полтавській області Черчатий О.І., який звернув увагу на важливість практичної підготовки здобувачів за ОП. Інформація про дане засідання кафедри також висвітлювалась на веб-сайті ЗВО (<http://surl.li/etyez>). На засіданні кафедри 27.01.2022 р. було озвучено пропозицію першого заступника прокурора Полтавської області Плескач О. про внесення дисципліни «Порівняльне конституційне право» до навч. планів з метою ознайомлення здобувачів з гарантіями прав людини, владними відносинами та ін. В узагальненнях пропозицій та зауважень стейкхолдерів за результатами публічного обговорення проекту ОП за січень-лютий 2022 р. на пропозицію Плескача О.Ю. проставлено відмітку «враховано» (<http://surl.li/erusq>). Під час фокус-групи з роботодавцями було встановлено, що залучення роботодавців до перегляду ОП відбувається, проте здійснюється несистематично. На запитання ЕГ про участь у перегляді ОП двоє з чотирьох присутніх роботодавців (Лемешко О. та Четвертак Д.) повідомили, що безпосередньо надавали рекомендації по вдосконаленню ОП. Відповідно, з метою більш активного залучення роботодавців до перегляду ОП доречно не рідше, ніж щосеместру організовувати зустрічі членів робочої групи із роботодавцями.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО за даною ОП наявні практики неформального збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Як зазначено у СО – с.21 та як було повідомлено гарантом під час зустрічі з ЕГ, збирання інформації про кар'єрний шлях випускників та підтримання з ними зв'язку здійснюється неформально – здебільшого через кураторів та НПП кафедри. Під час фокус-групи із сервісним персоналом керівник виробничої практики Центру зв'язків з виробництвом (<http://surl.li/asmvt>) повідомила, що для випускників проводяться зустрічі, а зв'язок з ними підтримується через Асоціацію випускників (<http://surl.li/asnak>). Проте, випускники ОП під час фокус-групи зазначили, що про Асоціацію випускників не чули та особисто з нею не взаємодіяли. На веб-сайті кафедри правознавства міститься інформація про випускників ОП та їх місце роботи, проте наповнення інформації про випускників ОП 081 Право бакалаврського рівня та їх кар'єрний шлях є обмеженим. Випускники ОП залучаються до перегляду ОП – переважно в ініціативному порядку шляхом звернення до них через кураторів та НПП. Наприклад, випускниця ОП Усенко Д.В. брала участь у засіданні кафедри правознавства 26.01.2021 р., де надала пропозиції щодо вдосконалення ОП, зокрема поглиблення освоєння документообігу та діловодства в державних установах (витяг з протоколу доданий гарантом в ел. кабінет акредитаційної справи). Також на засідання кафедри 27.01.2022 р. та 22.08.2022 р. згідно з витягами протоколів засідань були запрошені чотири випускниці даної ОП (витяги з протоколів додані гарантом в ел. кабінет акредитаційної справи). Ураховуючи вищевикладене, рекомендуємо

Асоціації випускників до 01.09.2023 р. провести анкетування випускників ОП 081 Право бакалаврського рівня 2019, 2020, 2021, 2022 р.р. випуску з метою визначення їх кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Як відображено у з СО – с.21, процедури внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у ВНЗ Укооспілки «ПУЕТ» регулюються Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/egtbm>). Виявлення недоліків в ОП було здійснене ННЦЗВАО «шляхом здійснення внутрішнього аудиту кафедр і структурних підрозділів університету» (<http://surl.li/etzhn>). У результаті проведення внутрішнього аудиту кафедри правознавства 07.11.2022-11.11.2022 р. (витяг зі звіту про результати внутрішнього аудиту додано гарантом до ел. кабінету акредитаційної справи) виявлено наступні невідповідності: на сайті кафедри у супереч п. 3.9 Положення про навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни у ВНЗ Укооспілки «ПУЕТ» (<http://surl.li/arbju>) відсутні окремі НМЗНД за окремими освітніми компонентами; «не розміщено на сайті кафедри інформацію про наукову роботу ЗДВО (статті, тези доповідей здобувачів вищої освіти у наукових конференціях)»; «результати зустрічей зі стейкхолдерами по обговоренню освітніх програм не висвітлені на сайті кафедри»; вказано на необхідність актуалізувати перелік інформаційних джерел за останні п'ять років з окремих ОК; вказано, що сайт кафедри правознавства було оновлено частково. Також у звіті надано ряд пропозицій кафедрі щодо вдосконалення інформаційного забезпечення, пов'язаного із освітнім процесом за ОП. Під час фокус-групи з адміністративним персоналом директор ННЦЗВАО повідомила, що ЗВО сприяє реагуванню на усунення виявлених в результаті внутрішнього аудиту недоліків. У відомостях про СО – с. 21 зазначено перелік заходів, проведених кафедрою і спрямованих на виконання рекомендацій внутрішнього аудиту: прийняття рішення про розробку форми бланків, захищених від редагування для оформлення стандартних сторінок курсових робіт та практик; оновлено застарілу інформацію на веб-сайті кафедри; укладено договори для внутрішньої академічної мобільності. Проте, не всі пропозиції внутрішнього аудиту взяті до уваги. Наприклад, повністю не враховано пропозицію щодо оприлюднення на сайті кафедри проекти ОП 2019, 2020, 2021, 2022 рр. Проекти ОП на веб-сайті ЗВО у розділі «Проекти для обговорення» відображені лише за 2021 та 2022 р. У загальному, вищевикладене свідчить про наявність у ЗВО механізму виявлення недоліків освітнього процесу за ОП та реагування на них. Зокрема, згідно з Положенням про внутрішній аудит за результатами аудиту передбачено наявність стадії розробки і виконання коригувальних дій за результатами внутрішнього аудиту та перевірка виконання коригувальних дій.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно з відомостями СО – с.21 акредитація за ОП Право бакалаврського рівня здійснювалася у 2016 та 2018 р. Зокрема, за результатами цих акредитацій враховано такі рекомендації, як приведення ОП у відповідність до програми ЄФВВ (включення дисципліни «Міжнародний захист прав людини»); забезпечується удосконалення форм і методів самостійної роботи студентів та їх залучення до наукової роботи; забезпечується діяльність юридичної клініки та враховано проект нової редакції Типового положення про юридичну клініку ВНЗ України у роботі Навч. юридичного центру «Правова СТУДІЯ»; проводиться робота із укладення договорів про проходження практики з орг. держ. влади та місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання. Під час зустрічі з адміністративним персоналом директор ННЦЗВАО повідомила, що загалом в ЗВО було проведено 15 акредитацій за іншими ОП, за результатами яких проводилася робота із врахування рекомендацій акредитаційних експертиз. Зокрема, на виконання рекомендацій була створена Психологічна служба, створено та удосконалено особистий електронний кабінет здобувачів, переглянуто систему вибору навчальних дисциплін, укладено договори про безкоштовний доступ до курсів неформальної освіти (Prometheus, EdEra). Також було повідомлено, що на виконання рекомендацій на кафедрі правознавства також було напрацьовано процедури перегляду та оновлення ОП, яких кафедра процедурно дотримується, а також здійснюється розміщення інформації про навчально-методичні матеріали на сайті кафедри. Наведене свідчить, що в загальному результати попередніх акредитаційних експертиз, зокрема щодо інших ОП, в межах ЗВО враховуються та втілюються також і в рамках ОП 081 Право, що було підтверджено під час фокус-груп зі здобувачами та НПП

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

На нормативному рівні система внутрішнього забезпечення якості ВО врегульована у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості ВО (<http://surl.li/egtbm>). Інституційно затвердження процедури внутрішнього забезпечення якості ВО у ВНЗ Укооспілки «ПУЕТ» здійснює Вчена рада, а забезпечення якості освітніх послуг, координації, моніторингу та контролю осв. діяльності в ЗВО здійснюється ННЦЗВАО відповідно до Положення про ННЦЗВАО (<http://surl.li/eueqh>). У ЗВО затверджена Політика у сфері якості (<http://surl.li/euerr>), яка регулює основні завдання системи управління якістю діяльності ЗВО, та принципи системи управління якістю. Як встановлено ЕГ під час аналізу СО та дистанційної експертизи, у ЗВО наявні механізми залучення учасників академічної спільноти до процесу внутрішнього забезпечення якості ВО. Як зазначено в СО – с.22 та було

встановлено під час фокус-групи за участі директора ННЦЗЯВО, основними способами залучення здобувачів ВО до даного процесу, є проведення анонімних опитувань здобувачів (див. підкрит. 8.2) з подальшим обговоренням їх результатів на засіданнях кафедри правознавства та участь у науково-практичних конференціях, під час яких обговорюються питання змістовного наповнення ОП Право. Проведення таких конференцій було підтверджено представниками студ. самоврядування під час фокус-групи. Перелік таких конференцій, розміщений на веб-сайті ПУЕТ (<http://surl.li/egtth>), не є оновленим (містить конференції до 2018 р. включно). Відповідно, доречним є оновлення на веб-сайті ЗВО інформації про науково-практичні конференції, на яких здійснюється обговорення якості вищої освіти за ОП та публікація результатів їх проведення. Як було повідомлено гарантом та вченим секретарем ПУЕТ, під час затвердження вченою радою оновленої ОП за результатами її перегляду представники студ. самоврядування можуть залучатися до її засідань. За результатами фокус-групи з членами ОСС було виявлено, що вони не брали участі у процесі перегляду ОП 081 Право та не були залучені до затвердження оновленої ОП протягом 2022 року.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У процесі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, окрім анкетування здобувачів, здійснюється усне опитування здобувачів викладачами у кінці викладання навчальних дисциплін та при захисті матеріалів практики. Позитивною практикою є включення здобувача освітньої програми до складу робочої групи, завданнями якої згідно з локальним Положенням про освітню програму є здійснення перегляду та оновлення освітньої програми. До процедури оновлення освітньої програми залучаються випускники освітньої програми, що сприяє наданню практичних рекомендацій по вдосконаленню освітньої програми з урахуванням вимог ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Окремі запитання в анкетах анонімного опитування здобувачів містять закритий перелік варіантів відповідей загального характеру, що унеможлиблює встановлення конкретних потреб здобувачів. Студентське самоврядування не повною мірою залучене до процедури перегляду та оновлення освітньої програми – його участь обмежується лише проведенням опитувань здобувачів. Випадків долучення представників студентського самоврядування до обговорення та затвердження оновленої освітньої програми не було. Залучення роботодавців до процесу перегляду освітньої програми здійснюється, проте не є сталим, що перешкоджає внесенню їх пропозицій для удосконалення та оновлення освітньої програми. Враховано не всі рекомендації за результатами внутрішнього аудиту кафедри правознавства (зокрема, на веб-сайті ЗВО відсутні проекти освітньої програми за 2019 та 2020 рр. для відкритого ознайомлення). Рекомендуємо: До початку 2023/2024 н.р. оновити перелік запитань для анкетування здобувачів, додавши окремі запитання відкритого типу щодо наявності у студентів пропозицій по вдосконаленню освітньої програми, зокрема, щодо змістовного наповнення навчальних дисциплін, системи оцінювання тощо. Робочій групі з перегляду та оновлення освітньої програми не рідше одного разу на семестр проводити зустрічі з представниками освітньої програми з метою збирання та узагальнення рекомендацій здобувачів щодо вдосконалення освітньої програми. Не рідше одного разу на семестр організувати зустрічі членів робочої групи освітньої програми з роботодавцями з метою більш активного залучення їх пропозицій і рекомендацій по вдосконаленню освітньої програми. Рекомендуємо Асоціації випускників ПУЕТ до 01.09.2023 р. провести анкетування випускників ОП 081 Право бакалаврського рівня 2019, 2020, 2021, 2022 р.р. випуску з метою визначення їх кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма Право та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 8 «Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми». За результатами аналізу відомостей про самооцінювання та виїзної акредитаційної експертизи встановлено повну відповідність підкритеріям 8.1 («Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми»), 8.4 («Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми»), 8.6 («Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми») та 8.7 («В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою»). Водночас виявлено несуттєві недоліки за підкритерієм 8.2 («Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як

партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми») – в частині відсутності повноцінної залученості органів студентського самоврядування до процедури перегляду та оновлення освітньої програми (зокрема, під час останнього перегляду освітньої програми представники студентського самоврядування залучені не були), а також в частині змісту окремих запитань в анкетах анонімного опитування здобувачів, варіанти відповідей на які унеможливають встановлення конкретних потреб здобувачів; підкритерієм 8.3 («Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери») – в частині несистематичної залученості роботодавців до процедури перегляду освітньої програми; підкритерієм 8.5 – в частині неповного врахування пропозицій за результатами внутрішнього аудиту кафедри правознавства, які стосувалися вдосконалення інформаційного забезпечення, пов'язаного із освітнім процесом за освітньою програмою. Виявлені недоліки суттєво не впливають на процеси внутрішнього забезпечення якості освітньої програми і можуть бути усунуті у процесі поточної діяльності ЗВО.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У цілому, правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу визначені на рівні ЗВО, є доступними, чіткими та зрозумілими. Внутрішні (локальні) нормативні акти ВНЗ Укооспілки «ПУЕТ» розміщені на веб-сайті ЗВО у розділі «Публічна інформація» (<http://surl.li/eugff>). Документи, розміщені у цьому розділі, є відкритими і доступними для широкого кола осіб, що дозволяє учасникам освітнього процесу та іншим стейкхолдерам вільно з ними ознайомлюватись. ЕГ пересвідчилась у розміщенні на веб-сайті у розділі «Публічна інформація» нормативних документів ЗВО, які відповідно до СО – с.22 регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, а саме: Статут ЗВО (<http://surl.li/asggz>), Стратегія розвитку ЗВО на 2023-2027 рр. (<http://surl.li/ertlz>), Концепція діяльності ЗВО (<http://surl.li/eugcx>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/egtbn>), Кодекс честі студента (<http://surl.li/attsu>), Положення про академічну доброчесність (<http://surl.li/arbss>), Програма розвитку лідерських якостей науково-педагогічних працівників і студентів на 2017-2022 роки (<http://surl.li/atmnw>), Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/arbao>), Положення про корпоративну культуру (<http://surl.li/attsj>) та ін. Також слід зазначити про розміщення у відкритому доступі Положення про студентське самоврядування (<http://surl.li/asmpu>), Положення про порядок вирішення конфліктних ситуацій (<http://surl.li/arbqt>), Положення про студентського омбудсмена (<http://surl.li/bdnnv>), Положення про куратора (тьютора) академічної групи (<http://surl.li/eugoa>), які визначають права і обов'язки учасників освітнього процесу. Зазначені нормативні акти містять положення про права та обов'язки учасників освітнього процесу, які в цілому є чіткими та зрозумілими. Під час фокус-груп здобувачі ВО денної форми навчання та НПП зазначили, що регулярно звертаються до веб-сайту ЗВО для доступу до нормативних актів, ознайомлені з їх положеннями, вони для них є чіткими і зрозумілими.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Положенням про освітню програму (<http://surl.li/elwzb>) передбачено, що одним з етапів розробки нової освітньої програми є «розміщення проекту освітньої програми з метою громадського обговорення протягом місяця (на офіційному сайті ПУЕТ у розділі «Освіта»)/«Проекти для обговорення» та сайті кафедри з метою отримання зауважень і пропозицій стейкхолдерів» (п. 4.6 Положення), а при оновленні ОП – розміщення проекту ОП з метою громадського обговорення протягом місяця «не пізніше як за один місяць до їхнього розгляду вченою радою інституту та вченою радою ПУЕТ» (п. 4.10 Положення). У табл. 4.1 Положення міститься Типовий алгоритм перегляду й оновлення ОП, згідно з яким оприлюднення проекту ОП бакалаврського рівня відбувається у лютому, а розгляд проекту на засіданні вченої ради інституту – у березні. Згідно з відомостями веб-сайту ЗВО у розділі «Проекти для обговорення 2022» (<http://surl.li/erusg>) проект ОП Право бакалаврського рівня (<http://surl.li/etxkx>) був винесений на обговорення з 27.01.2022 по 27.02.2022 р. У цьому ж розділі наявне посилання на електронну адресу для надання пропозицій, коментарів, зауважень щодо проекту ОП та Узагальнення пропозицій та зауважень стейкхолдерів (<http://surl.li/erusq>) за результатами громадського обговорення. Наведене свідчить про загальну відповідність вимозі про оприлюднення проекту ОП для обговорення. Водночас, на сайті кафедри правознавства ПУЕТ відсутня інформація про розміщення проекту ОП та його публічного обговорення. Відповідно, рекомендуємо розміщувати проекти ОП для обговорення на сайті кафедри для привернення уваги здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація про освітню програму 081 Право бакалаврського рівня ВНЗ Укооспільки «ПУЕТ» (<http://surl.li/etxsb>) розміщена на веб-сайті ЗВО у розділі «Освітні програми за ступенем підготовки» (<http://surl.li/eugzz>), а також на веб-сайті кафедри правознавства ПУЕТ (<http://surl.li/euham>) у розділі «Навчально-методичне забезпечення спеціальності 081 «Право». В освітній програмі міститься загальна інформація про ОП, її мету та характеристику, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність, а також перелік компонентів ОП. На веб-сайті кафедри правознавства (<http://surl.li/etwre>) також розміщена інформація про навчальні дисципліни (програми навчальних дисциплін, силабуси). Наявна у відкритому доступі інформація про ОП загалом є достатньою для забезпечення можливості стейкхолдерів (здобувачів, вступників, роботодавців та ін.) ознайомитися зі змістом ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Позитивною практикою є розміщення значної кількості наявних у ЗВО локальних нормативних актів у відкритому доступі на веб-сайті університету для ознайомлення учасників освітнього процесу та інших зацікавлених сторін. Наявна практика розміщення проєкту освітньої програми на веб-сайті ЗВО для публічного обговорення зацікавленими сторонами та внесення пропозицій щодо оновлення освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На веб-сайті кафедри правознавства відсутні проєкти освітньої програми, які виносилися на публічне обговорення при попередніх процедурах перегляду та оновлення освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Дотримання ЗВО вимог щодо прозорості та публічності правил і процедур, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, та оприлюднення інформації про освітню програму свідчить про загальну узгодженість із Критерієм 9 «Прозорість та публічність», а саме підкритеріями 9.1 («Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми»), 9.2 («Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін») та 9.3 («Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства»).

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

На запланованій зустрічі зі здобувачами не були представлені студенти заочної форми навчання. ЕГ запропонувала Гаранту запросити здобувачів заочної форми навчання на резервну зустріч. На неї прийшли три студенти першого курсу, які ще не склали сесію, не обирали дисципліни вільного вибору, тобто, інтерв'ювання їх з цих питань не було можливим. Крім них була ще одна студентка, яка навчалася два роки на денній формі і лише у цьому році перевелася на заочну. Таким чином, вибірка була нерепрезентативна. Крім того, заочники, які прийшли на зустріч, скоріше не знають, що таке Освітня програма. Також не могли сказати, скільки років вони будуть навчатися. Професор О.В. Солдатенко має профіль у гугл академії (<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=kN1GPrEAAAAAJ>) з Підтвержена електронна адреса в kneu.edu.ua - Домашня сторінка, звідки є перехід на сайт КНЕУ імені Вадима Гетьмана, де Оксана Володимирівна позиціонується як професор кафедри публічного та міжнародного права (<https://jf.kneu.edu.ua/ua/depts5/k...ta.../Soldatenko.O.V/>) За ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5633-2221> вказано два місця роботи: власне ПУЕТ та State Research Institute MIA Ukraine: Київ, UA. У таблиці з інформацією про викладачів як основне місце роботи вказано ПУЕТ.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	E
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Обґрунтування підходу щодо вибіркового дисциплін.pdf</i>	CRnsVgnhqLd9cMnFBrTeqGux4IlMSV5Q28b5WYxv+yQ=
Додаток	<i>Порядок форм. інд. осв. траєкторії (вибір).pdf</i>	saD4XHV2F4qDVf5MS3cChq/dqhB7Rm8K31e7tsIkUgg=
Додаток	<i>Дод. інф. щодо навч. дисципліни.pdf</i>	roP4scyRltlDDuiOYaGEtGuPCFmIoDsQR7ZjgEwtf14=
Додаток	<i>Література_рос Конст_стара.pdf</i>	qTZk31QCRT+HfHsyW6t5I4nFsefaPaMKRJEMF3UoYjM=
Додаток	<i>Меморандум про співпрацю з надання БПД.pdf</i>	QZG3EtjNyyhW4DIMM28fnetK/bK4HS1MLXvIqlzgsN8=

Додаток	<i>Інформацію про навчальну практику в юридичній клініці ПУЕТ.pdf</i>	BTrESnpDomYB1CYvePdni28HZo/OYvAnmLoRHXj /SMU=
---------	---	---

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Рябовол Лілія Тарасівна

Члени експертної групи

Саєнко Марина Іванівна

Морозов Ярослав Ігорович